

ЗВЯЗДА

Пролетары
ўсіх краёў,
злучайцеся!

Пролетарии всех стран,
соединяйтесь!

פרולטארטן פון אלע קראַיטן
אַרײַנװײַבן זיך

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW
ŁĄCZCIE SIĘ!

№ 21 (3129) Аўторак, 29 студзеня 1929 г. | Орган Цэнтральнага Кам. і Мен. Кам. Камуністычнай Партыі (б) Беларусі | Штодзённая газета. Год выд. XIII

Пленум Менскага АК КП(б)Б

У надзею, 3 лютага, а 6 гадзіне ўвечары ў малай залі клубу імя К. Маркса склікаецца чарговы пленум Менскага Акруговага Камітэту КП(б)Б.

ПАРАДАК ДНЯ:

- 1) Пасеўная кампанія
  - 2) Перавыбары саветаў
  - 3) Аб ходзе заготовак.
- Менскі АК КП(б)Б.

Да правядзення веснагой пасеўкампаніі ў Менакрузе

Бюро акруговага камітэту Менскай партарганізацыі і адпаведныя савецкія ўстановы паставілі задачу перад партыйнымі арганізацыямі, савецкай грамадзянскай і зямельнымі ўстановамі — пашырыць агульную пасеўную плошчу пад яравыя культуры ў веснавую пасеўную кампанію на 3,2%, і значна пашырыць плошчу пад тэхнічныя і таварныя культуры, у прыватнасці, пад бульбу — на 11 проц., пад лён і каноплі — на 7 проц., травы — на 12 проц. і лубін — на 37 проц.

Пашырэнне пасеўнай плошчы пад яравыя культуры не павінна адбіцца на змяшчэнні плошчы пад зямельнымі культурамі. Пашырэнне плошчы пад яравыя культуры павінна быць зроблена за кошт змяшчэння бываючых падлесных зямель, а таксама за кошт мансмальнага скарэстання незанятага папару.

Трэба проста сказаць, што без сваячасовага разьмернавання неабходных зямель, без сваячасовага забеспячэння селянства лубінам і травамі, нам ня справіцца з вырашэннем задач пашырэння агульнай плошчы пад яравыя культуры; без сваячасовага забеспячэння селянства насеннем тэхнічных і таварных культур мы ня вырашым праблемы таварнасці сельскай гаспадаркі.

Другой ня менш важнай задачай, якую ў рэалізацыі паставіў пленум ЦК і 7-й Менскай акруговай партарганізацыі, бюро акруговага паставілі перад партарганізацыяй — гэта падняцце ўраджайнасці: у індывідуальных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках на 5 проц., у налгасах і

Вакол савецкай мірнай прапановы Ажыўленая перапіска паміж Варшавай і Бухарэстам

Разыходжаньне ў поглядах паміж генэральнымі штабамі

ВЕНА, 26. «Нёе Фрэйе Прэсе» публікуе артыкул Бухарэцкага карэспандэнта, прысьвечаны ўзаемаадносинам паміж Польшчай, Румыніяй і Савецкім Саюзам.

У артыкуле падкрэсьліваецца, што перапіска паміж Польшчай і Румыніяй па розных пытаннях, якія закранаюць ўзаемаадносін з Савецкім Саюзам, выкрыла рэзкае разыходжаньне ў поглядах паміж польскім і румынскім генэральнымі штабамі. Па словах карэспандэнта, Румынія стаіць на пункце погляду неабходнасці прытрымлівацца абарончай тактыкі, Польшча-ж стаіць за наступальную.

Вельмі магчыма, што разгалосіліся, якія ўзмоцніліся ў зьвязку з магчымасьцю агульнай небяспены, зноў будучы абстрацця, калі гэта небяспена адпадзе.

Апошняя прапанова Савецкага Саюзу сведчыць аб жаданні Масквы давесці шляхам мірных маніфестацый усю абсурднасць абарончай пазыцыі суседзяў СССР. Масква імкнецца давесці непатрэбнасць гэтага і такім чынам прарваць анты-савецкі фронт. З прычыны становішча, створанага савецкай прапановай, Румынія непакоіцца за трываласць польска-румынскага саюзу.

Па думцы карэспандэнта, апошнія крокі, падпрыятыя Польшчай з мэтай вывіць ці лічыць Румынія пажаданым польскае пасрэдніцтва ў румынска-савецкіх адносінах, зьяўляецца «контр-мінай» Польшчы супроць савецкіх спроб расколіць польска-румынскі саюз. (ТАСС).

Хто павінен у сьмерці Чжан Цзо-ліна?

Запытаны ў японскім парламанце

ТОКІА, 25. Друж ажыўлена камітэту адказ прэм'ера Танака на запытаньне дэпутата алямпійскай партыі Місэйто—Накано, чаму японская военная ўлада перадала кітайцам ахову чыгуначнага відздука, пад якім здарыўся выбух палітыку Чжан Цзо-ліна. Прэм'ер адказаў, што ён ня можа прыняць на сябе адказнасць за дзеянні японскай улады ў Кітаі.

Па думцы газеты «Кокумін», гэты адказ раўназначны прызначэнню адказнасці камандуючага японскімі войскамі ў Паўночным Кітаі Мураока за сьмерць Чжан Цзо-ліна.

У бюджэтай камісіі парламанту Накано задаў тое-ж самае пытаньне. З адказам выступіў вайсковы міністр, які заявіў, што ўрад расьсьледуе ступень вінаватасці Мураока ў гэтай справе.

Агенцтва Сін Бун Рэнго прызнае, што ўрад «знаходзіцца ў затрудненні ў зьвязку з запытаньнямі аб акалічнасцях сьмерці Чжан Цзо-ліна». (ТАСС).

Чухноўскі і Самайловіч выяжджаюць у Італію

МАСКВА, 26. Сёньня 29-га студзеня з Масквы ў Рым выяжджаюць кіраўнікі савецкай эканамічнай па акалічнасці дапамогі дырыжабле «Італія» т. т. Самайловіч і Чухноўскі, а таксама судовы доктар «Красіна» т. Сраднеўскі.

Самайловіч і Чухноўскі запрашаны Міланскім муніцыпалітэтам у Італію для ўручэння мэдалью. Акрамя таго, мэтай іх паездкі, таксама як і т. Сраднеўскага, зьяўляецца ўдзел у якасці сьведкаў у сьведчай камісіі, арганізаванай італьянскім урадам па расьсьледаваньні катастрофы з дырыжаблем «Італія». Акрамя т. т. Самайловіча, Чухноўскага і Сраднеўскага, у якасці сьведкаў у гэтай сьведчай камісіі выступіць удзельнікі выратаваўчых экспэдыцый іншых краін.

Усесаюзны зьезд працаўнікоў паліграфічнае прамысловасці

МАСКВА, 26. На усесаюзным зьездзе працаўнікоў паліграфічнае прамысловасці выступіў нам. загадчык АПА ЦК УсеКП(б) т. Ігулаў.

Анты-японскі рух у Кітаі

Дэўчына-агітатар выступае з прамовай супроць японцаў у Шанхаі.

Нямецкая кампартыя рыхтуецца да надыходзячых боёў

Траісты саюз улады, фабрыкантаў і рэфармістых

БЭРЛІН, 27. 26-га студзеня адкрылася канфэрэнцыя работнікаў нямецкае кампартыі. На парадку дня канфэрэнцыі 3 пункты: 1) Эканамічныя баі, 2) Пліцформа і тактыка руху фабзаўкомаў і 3) Работа прафсаюзаў.

На першым пункце рабіў даклад член ЦК кампартыі Нямецкай тав. Гэкэрт. Спасылаючыся на аналіз становішча сусьветнае гаспадаркі, акрамя таго, мэтай іх паездкі, таксама як і т. Сраднеўскага, зьяўляецца ўдзел у якасці сьведкаў у сьведчай камісіі, арганізаванай італьянскім урадам па расьсьледаваньні катастрофы з дырыжаблем «Італія». Акрамя т. т. Самайловіча, Чухноўскага і Сраднеўскага, у якасці сьведкаў у гэтай сьведчай камісіі выступіць удзельнікі выратаваўчых экспэдыцый іншых краін.

«Характэрнаю рысай апошніх эканамічных баёў — заявіў Гэкэрт — было тое, што будучы абарончымі, яны зьявіліся ўжо ў сабе вяртэнні наступленьня і прайвілі тэндэнцыю да пашырэння абароны, а таксама і наступленьня супроць траістага саюзу — дзяржаўнай улады, прадпрыемцаў і рэфармістых. Гэтыя баі прынялі асцявае вышэйняе палітычны характар.

Другой і вельмі важнай паказальніцай будзе бой зь імпэрыялізмам і зь імпэрыялізмам.

Забастоўка паказала, што партыя і фракцыя прафэсійнальных саюзаў, — неабходна ствараць забастовачны камітэты на самай шырокай аснове, з удзелам усіх рабочых, што вядуць барацьбу. Вялікае значэньне мае надалей эканамічным баіям палітычнага характару.

Пасля дакладу ў шырокіх спрэчках усе прамоўцы адабралі асноўную лінію дакладу, адзначаючы пры гэтым канкрэтныя недахопы працы камуністичных у прафсаюзах.

У заключным слове тав. Гэкэрт азьвярнуў асаблівую ўвагу на военную небяспеку і праблему адносін паміж арганізаванымі і неарганізаванымі рабочымі.

Першы тыраж 2-й пазыкі індустрыялізацыі ў Ленінградзе

ЛЕНІНГРАД, 26. У доме Культуры Маскоўска-Нарвскага раёну сёньня а 6-й гадзіне ўвечары пры ўрачыстай абстаноўцы адкрыўся першы тыраж выйгрышаў другога пазыкі індустрыялізацыі.

З дакладам выступіў НКФ тав. Бруханав, які адначасна вялікія поспехі дзяржкредыту за апошнія гады. Тав. Бруханав галоўным чынам спыніўся на недахопах і памылках, якія былі дапушчаны ў часе рэалізацыі другога пазыкі індустрыялізацыі. Асноўны недахоп — гэта слабы ўдзел селянства ў рэалізацыі пазыкі. З 410 млн. рублёў сярод селянскага насельніцтва пазыкі рэалізавана на 50-60 млн. руб. Такі слабы ўдзел селянства ў рэалізацыі пазыкі тлумачыцца тым, што агітацыйна-прапагандыскай работа была пастаўлена не на належную вышыню. У часе рэалізацыі булчых новых дзяржпазык гэта памылка павінна быць зьнічана.

ЛЕНІНГРАД, 26 студзеня на вчэрнім пасяджэньні тыражнай камі-

сіі было разыграны 2750 выйгрышаў па 100 рублёў. Выйгрышы налі на ўсе аблігацыі наступных сэрый (усіх разрадаў абодвух вышукіх пазыкі, як «процантна-выйгрышнае», так і «бяспроцантна выйгрышнае пазыкі»): 14061, 20168, 26503, 35.303, 39403, 45692, 60388, 63359, 64161 і 72589

ЛЕНІНГРАД, 28. Другі дзень тыражу 2-й пазыкі індустрыялізацыі наведалі каля 50.000 чалавек. У працягу дня для прывітанья да дому Чырвовай Арміі і Флёту, дае албываецка тыраж, падыходзіць рабочыя арганізацыі з сьцягамі і мячкатамі.

27 студзеня ў ранішнім пасяджэньні тыражнай камісіі разыграны 28.600 выйгрышаў па 100 рублёў. У вчэрнім пасяджэньні 27 студзеня тыражнай камісіяй разыграны 2.277 выйгрышаў па 100 рублёў, 150 выйгрышаў па 250 рублёў, 220 выйгрышаў па адной тысячы рублёў і 11 выйгрышаў па 5.000 рублёў.

У Польшчы!

Арышт за распусьцюджаньне адозваў

ВАРШАВА, 25. Варшаўскай паліцый арыштаваны Ш. Майнгард і Б. Жалондзевіч за распусьцюджаньне камуністычных адозваў.

«К. Варш.».

Раскол яўрэйскага кола ў мэтавай радзе Варшавы

ВАРШАВА, 25. З прычыны супярэчнасцяў паміж асобнымі часткамі яўрэйскага кола ў мэтавай радзе Варшавы—кола распалася на 6 асобных групак: купцы, дробныя кушчы, рамеснікі, сьмяністыя, артадоксы і мірахі.

«Роб.».

АФЭРА З НАВАБРАНЦАМІ ў ЛОДЗІ

ВАРШАВА, 25 У Лодзі арыштаваны 4 вайсковыя дактары, якія за грошы зьявілі навабранцаў. Апрача таго арыштаваны 24 жаўнеры і некалькі прамыслоўцаў. Рыхтуецца вялікі працэс. На лаву нацудных сядзе каля 40 чалавек. («Газ. Варш.»).

У Зах. Беларусі

эпідэмія сьпіннога тыфусу

ВІЛЬНЯ, 26. На польска-літоўскім паграніччым ў раёне мястэчка Рудзішкі (на польскім боку) выбухла эпідэмія сьпіннога тыфусу.

Выбары прэзыдэнта ў Мэксцыцы

рэвалюцыянэр трыян-кандыдат рабоча-селянскага блёму

МЭКСЫКА, 26. Назначаны выбары новага прэзыдэнта, пост якога ад часу зойбства Абрэгона застаецца вакантным (пяперанш прэзыдэнт Хіль займае гэты пост часова).

Мэкскаанскі рабоча-селянскі блёк высунуў сваім кандыдатам на выбарах—Трыяна, які зьяўляецца выдатным дзеячом рэвалюцыянага руху.

Рабоча-селянскі блёк высунуў выбарчую праграму з патрабаваньнем утварэньня ў Мэксцыцы савецкага ўраду. Зараз у склад рабоча-селянскага блёку ўваходзяць дзьве арганізацыі і партыі, а таксама камуністычная партыя Мэксцыкі. (ТАСС).

Палітзьявольення ў Баўгарыі пазбаўлены мэдыцынскай дапамогі

ВЕНА, 24. Як паведамляецца з Софіі (Баўгарыя), рэдактар рабочага органу «Навіні» Хрыстор Драганав, які ўжо раз быў прыгавораны па падставах закону аб абароне дзяржавы да 6 год зьявольення, па дзень зноў асуджан да галоўнага зьявольення за зьявагу пракуратуры. «Зьявага» складалася ў тым, што Драганав у пачатковым ім артыкуле ўскладаў на пракуратуру адказ-

дешевше, ніж у сільськогосподарських підприємствах на 5 проц., у калгасах і таварствах — на 12%, у саўгасах — на 15 проц.

Павышэнне ўраджайнасці павіна пайсці за шот пераходу на шматпольны севазарот 23.300 гзт., пашырэння шматгадовых кантракціў, павялічэння плошчы пад кармавыя травы і тэхнічныя культуры, развіцця жывёлагадоўлі, а таксама ўкаранення ў масы селянства прасцейшых, найбольш даступных дробным гаспадаркам, агрыкультурных мерапрыемстваў, якія пры парэальна невялікіх затратах сродкаў у найбольш кароткі тэрмін могуць значна павялічыць ураджайнасць. Гэта патрабуе ад нас у першую чаргу разгарнуць шырокую растлумачальную працу сярод селянства за ачытку ня менш 50 проц. і пратручванне ня менш 5 проц да агульнай колькасці высяваемага селянства насення. Гэта задача надта вялікая і складаная, для яе вырашэння трэба зараз-жа прыступіць да ачыткі насення, максімальна скарыстаўшы ўсе зернаачышчальныя машыны. На вялікіх жалы, мы да гэтага часу маем такія выпадкі, калі ня толькі ня прыступілі да ачыткі насення, але ў Койданаўскім і Смалевіцкім раёнах трыеры ляжаць пад сьнегам, іржавеюць і ніхто імі ня цікавіцца. Трэба зараз-жа правесці і адрамантаваць палсаваныя зернаачышчальныя машыны, усталяваць цвёрдую нагрукку кожнага зернаачышчальнага аб'ёму, прымацаваць яго да асобных населеных пунктаў і не чакаць, пакуль прыедзе селянін чысціць насенне, а накіраваць аб'ёз у пасобныя вёскі. Таксама трэба дабіцца таго, каб дзяржаўныя і наапрацыйныя млыны ў гэтым годзе набылі зернаачышчальныя машыны.

Ня менш важнае значэнне для павышэння ўраджайнасці мае сваячасовае размярканне патрэбнай колькасці гатунковага і палешанага насення. Тэю колькасцю насення, якая ёсць, нам ня ўдасца задаволіць патрэбы ўсяго селянства. У гэтым годзе трэба накіраваць у аграмаджаны сектар сельскай гаспадаркі на кантрактуемую плошчу і землярэадаванія бядняцка-серадняцкія гаспадаркі. Гэта патрабуе ад нас разгарнуць працу за абмен палешанага насення на прастое, трэба правесці, як скарыставаецца палешанае насенне саўгасамі і калгасамі, і наладзіць сваячасовы абмен з селянствам.

Назначана колькасць штурнага ўгнаення стаіць перад імі задачу аб больш шырокім скарыстанні на ўгнаенне пелюку, торфу і вапны.

Немалаважную ролю ў падняцці ўраджайнасці адгрывае апраццоўка глебы. У гэтым годзе трэба пашырыць апрацоўку глебы больш сілавым сельска-гаспадарчым інвэнтаром. Трэба сваячасова гэты інвэнтар адрамантаваць і размяркаваць пасобным населеным пунктам з такім разлікам, каб у часе веснавой пасейнай кампаніі найбольш поўна яго скарыстаць. У такіх раёнах, як Бягомль, Пleshчаніцы і Халасенічы, дзе яшчэ значная колькасць сох і смыкоў, трэба максімальна разгарнуць працу за замену іх на плугі і бароны.

Галоўная ўвага партарганізацый і ўсёй савецкай грамадзянскай і пасейнай кампаніі павіна быць накіравана на пашырэнне сацыялістычнага скітару—арганізацыю калгасаў і таварстваў. За мінулы 1927-28 гаспадарчы год у гэтай працы маюцца значныя поспехі: арганізавана 81 кал. аб'яднанне, з якіх 27—на землях працоўнага селянства. Але ня глядзячы на гэты пасьпяхоўны рост калектыўных гаспадарак, трэба адзначыць, што галоўны недахоп у справе калектывізацыі гэта тое, што калектывы надта дробныя, у сярэднім на 1 гаспадарку сем'яў 6-7 і плошча—76,77

Генэрал Лерон

Усе не сядзіцца яму на месцы: То ён у Варшаве, то ён у Бухарэсце. Аднажам дружна мусьлю Лерону: «Усе нашы сілы—на абарону!»

гэктараў, з якой пахаці—41,25 і сенажаці—3,2 (апошняя ня выгодная). Бюро акруговага камітэту паставіла перад партарганізацыямі задачу аб тым, каб да пачатку веснавой кампаніі арганізаваць у акрузе 54 новыя калгасы на плошчы ня менш 5.000 гзт., 65 машынных, 51 пасялкавае, 55 мэлірацыйных, 28 тарфяных, 8 ірвадзкіх, 2 садова-гародных таварстваў і 21 масла-сыраварную арцель, а таксама—узбудыць існуючыя калгасы і таварстваў за лік уцягнення сумежных селян з іх працоўнымі надзеламі ў калгас і дабіцца пашырэння плошчы калгасаў за лік прырэзкі імя зямлі з запасных фондаў.

Усе гэта патрабуе паліпшэння аграмацічнага абслугоўвання калгасаў і поўнага забеспячэння неабходнымі сродкамі на правядзенне кампаніі.

Саўгасы і калгасы ў пасейную кампанію павіны ў большай меры стаць цэнтрам агра-вытворчых арганізацый бядняцка-серадняцкіх мас, садзейнічаць калектывізацыі, вытворчаму нааправанню і падняццю ўраджайнасці індывідуальных гаспадарак праз непасрэдную арганізацыю саўгасамі і калгасамі наапрацыйных аб'яднанняў і аказаннем адпаведнай дапамогі на дагаворных пачатках бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Кожны калгас і саўгас павінен быць шэфам над бліжэй ляжачымі пасёлкамі, аказваючы ім рэальную дапамогу аграмацічнай асветай, машынамі, насеннем і гатунковымі вытворцамі.

Пасяляховае вырашэнне ўсёх задач залежыць ад таго, наколькі шырока да падрыхтоўкі і правядзення веснавой пасейнай кампаніі будуць прыцягнуты бядняцка-серадняцкія масы селянства, вясковая інтэлігенцыя і шэфскія арганізацыі. Для іх прыцягнення неабходна паставіць на аб'яваўныя планы і ўсе мерапрыемствы, звязаныя з веснавой пасейнай кампаніяй на партыйных, насамоўскіх, прафэсійных і шэфскіх сходах, а таксама на паслядзённых сел.-гас. саветаў, сельсаветаў, вытворчых нарадах сельсаў і саўгасаў і сходах беднаты. Адначасова неабходна весці рашучую барацьбу з кулацкімі выступленнямі за змяншэнне пасейнай плошчы, зрыў кантракціў і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, сваячасова высвятляючы ход кампаніі як у насеннегазетах, гэтак і ў цэнтральным друку.

ТАМАШЭЎСКІ.

у справе рэалізацыі аб'яваў культурнай рэвалюцыі, сказаў тав. Інтулаў, — паліграфічныя словасць адгрывае вялікую ролю. У нашай краіне культура развівалася гістарычна так, што ўся яна згрупоўвалася ў некалькіх буйных цэнтрах, дзе тэхнічная база больш усяго давала матчынасьць задаволіць культурныя запатрабаванні. Савецкая ўлада праводзіць іншую палітыку, яна імкнецца да максімальнага задаволення інтарсаў і патрэб выступаючых на палітычную арэну народнасці Саюзу, якія будуць сваю культуру і жыццё. У гэтых новых заралкаючых цэнтрах асабліва востра адчуваецца цяпер адсталасць тэхнічнай базы паліграфічнай прамысловасці. Трэба прызначыць, што і цяпер у нашых плянах будаўніцтва, асабліва ў тых плянах, якія звязаны з задачамі культуры, наапрацыйна, адчуваецца тое-жа імкненне абслугоўваць пераважна патрэбнасці буйных сталічных цэнтраў. Гэту практыку трэба радыкальна змяніць». (ТАСС).

Задачы друку ў вясеньню пасейную кампанію

МАСКВА, 26. У АНА ЦК УсеКП(б) адбылася нарада рэдактароў цэнтральных газет па пытанні аб задачах друку ў вясеньню пасейную кампанію. Нарай прынята паставіла, у якой гаворыцца: галоўная задача друку ў звязку з пасейнай кампаніяй заключасца ў тым, каб разгарнуць вялікую актыўнасць рабочых і селянскіх мас вакол дэаўнаў аб становішчы ўраджайнасці і канкрэтных задач вясеньняй пасейнай кампаніі.

Усе газеты—як селянскія, так і рабочыя і кіраўнічыя—павіны зараз-жа завесці пастаянныя аддзелы, прысвечаныя пасейнай кампаніі. Рэдакцыі газет для забеспячэння правільнага і ўсебаковага асьвятлення кампаніі павіны кампідыраваць адказных прадстаўнікоў рэдакцыі на месцы, а таксама даць патрэбныя інструкцыі ўказаным рабелёкорам і рэдакцыям насеннегазетаў. (ТАСС).

Абрабаванне працоўных

(Падатковыя пляны нямецкае сацыял-дэмакратыі)

1929 год, які толькі што пачаўся, ужо паспеў заслужыць сабе ў Нямеччыне назву «Нот'яр» (год галечы, труднаспыя). Высокая кан'юнктура, якая была ў нямецкай прамысловасці ў першай палове 1929 году, з пачаткам восні пачала хутка вясціся, і зніжэнне ідзе далей высушыла. Колькасць афіцыйна зарэгістраваных беспрацоўных дасягнула ўжо 1.700.000 чалавек, на 600.000 больш, чым год назад, а як аб'явае «Ротэ Фанэ», разам з захаваным беспрацоўем наліўна дайшла да 3 мільёнаў чалавек. Пачатак вяснянага гаспадарчага крызісу не падлітае сумненню.

Становішча яшчэ больш абляжарваецца пачаткам так званай «нармальнага» году палітычнай паводле Даўсэўскага пляну. Замест 1.750 млн. марак у мінулым гаспадарчым годзе цяпер трэба выплаціць 2.500 мільёнаў. Нямечкае буржуазія імкнецца ўсе труднасці, звязаныя з дыягананнем кан'юнктуры і з павялічэннем выдаткаў на пляне Даў-

нао рыхава гэтых баў было—трыяццаць год, іх вялікіх мас неаарганізаваных рабочых. Пасля эканамі-

На фронце клясавай барацьбы

35.000 саксонскіх тэкстыльшчыкаў выкінуты на вуліцу

БЭРЛІН, 26. Прадпрыемцы Саксонска-Турінганскай тэаічнай прамысловасці 27-га студзеня ажыццэвілі пёкаут ва ўсіх тэаічных прадпрыемствах. Лінаутам абхоплены 27 тысяч рабочых, занятых на прадпрыемствах, і 8.000, занятых работай дома.

Нямечкае кампартыя заклікае тэкстыльшчыкаў абодвух раёнаў для пасяляховай барацьбы, абраць рэвалюцыйнае кіраўніцтва забастовачным рухам. (ТАСС).

9 месяцаў гаройскай барацьбы тэкстыльшчыкаў Алуэна

ПАРЫЖ, 26. Тэкстыльныя прадпрыемцы ў Алуэне пачалі ўжываць новую меру ў барацьбе супроць забастоўкі, якая пачалася ў сакавіку 1929 г. на некалькіх прадпрыемствах Алуэна і цяпер ужо ахапіла ўсе тэкстыльныя прадпрыемствы раёну. Прадпрыемцы паслалі ўсім багуючым рабочым паветамленьні, дзе прапануюць аднавіць зараз-жа 29-га студзеня работу, награджаючы ў працёўным выпадку—звычайным.

Швэдзкія рэвалюцыйныя прафсаюзы---за супрацоўніцтва з прафэсійным рухам СССР

СТАКГОЛЬМ, 28. Сёння скончылася канферэнцыя прафэсійных саюзаў, скліканая для арганізацыі барацьбы з кампаніяй за «мір у прамысловасці» і для арганізацыйнага пабудовы руху за адзінства прафэсійных саюзаў. У рэзалюцыі, ухваленай канферэнцыяй,

Забастовачны камітэт, на чале якога сталі дзеячы ўнітарнага прафсаюзу, звярнуўся да рабочых з аловай, у якой заклікае іх працягваць забастоўку да поўнай перамогі. (ТАСС).

Канфэрэнцыя беспрацоўных

БЭРЛІН, 27. У памяшканні біржы працы ў Хемніцу адбылася канфэрэнцыя беспрацоўных Хемніцкае акругі. На канферэнцыі прысутнічала 139 дэлегатаў ад 100.000 беспрацоўных. У склад дэлегатаў увайшлі: 90 камуністы, 7 сацыял-дэмакратаў і 42 беспартыйных. Канферэнцыя паставіла дабівацца цеснай сувязі з рабочымі на вытворчасці для сумеснай барацьбы супроць наступлення буржуазіі і яе сацыял-дэмакратычных лапаможнікаў.

Шумнымі воклічамі-прывітаньня сустрапа канферэнцыя прапагову склікаць усенямейскі аезд беспрацоўных. У лютым мяркуюць склікаць аезд беспрацоўных у Сакооні, усенямейскі-жа аезд памячаецца на сакавік.

Па сканчэнні канфэрэнцыі адбыўся масавы сход беспрацоўных Хемніца і ваколці. Пасля сходу ўдзельнікі наладзілі дэманстрацыю па вуліцах гораду.

заяўляецца, што швэдзкі рух прафсаюзнага адзінства салідарызуюцца з паставамі 4-га кангрэсу Прафінтэрну і выказваецца за супрацоўніцтва з прафсаюзным рухам СССР. Асобная рэзалюцыя прынята па пытанні аб ваеннай небяспецы. Абраны цэнтральны камітэт руху адзінства ў складзе 15 чалавек.

РАЗНОС МЕСТАВАЯ РАДУ

ВАРШАВА, 27. Беластокі вывада распустіў мэтавую раду ў Сакооні за тое, што рада пібыта «ня цікавілася найважнейшымі справамі жыхароў мэта». («Газ. Варш.»).

ЗАЧЫНЕННЕ ФАБРЫКІ

ВІЛЬНЯ, 26. У Вільні зачынена фабрыка цукерак «Франкопія». («Дз. Віль.»).

ЗАБАСТОУКА НА ФАБРЫЦЫ ЦУКЕРАК

ВІЛЬНЯ, 26. Пачалася забастоўка на фабрыцы цукерак «Фартуна» ў Вільні. Забастоўкаю кіруе клясавы прафсаюз рабочых хемічнае прамысловасці. («Дз. Віль.»).

ЧЫРВОНЫ СЬЦЯГ У ВІЛЬНІ

ВІЛЬНЯ, 25. У галавіну сьмерці Лёзіна на Макавай вуліцы ў Вільні быў вывешаны чырвоны сьцяг з рэвалюцыйнымі надпісамі. («К. Віль.»).

ЗАМЕРЫ ППС ЛЯВІЦЫ

ВІЛЬНЯ, 26. У Вільні адбылося пасяджэнне кіраўніцтва лавіцы ППС, на якім паставілі асабліва ўзмацніць прапаганду сярод беспрацоўных, малазямельных і батракоў. («Дз. Віль.»).

ЗАБАСТОУКА У МЛЫНЕ

ВІЛЬНЯ, 25. Саюз рабочых харчовае прамысловасці ў Вільні патрабаваў павялічэння зарплат для рабочых млыну Каленкага. Уласнік млыну авольніў усіх рабочых. Саюз авыясціў забастоўку. («Дз. Віль.»).

Камуністычная дэманстрацыя ў Рызе

ВІЛЬНЯ, 22. У нядзелю 20-га студзеня ў Рызе адбылася вялікая дэманстрацыя камуністы і левых сацыялісты.

Канная паліцыя ўрэзалася ў рады дэманстрантаў і разавала іх гумовымі палкамі. Пабіты тры дэпутаты сойму—Дзельвіт, Вільман і Бузейстэр. Арыштавана 20 чалавек. Дэманстранты сабраліся аноў і прабавалі адбіць арыштаваных, але былі аноў разаваны. Арыштавана яшчэ некалькі чалавек. Да позыяна вечара па вуліцах хадаілі патрулі коннай і пешай паліцыі. («Сл.»).

Дагавор аб прыязні і гандлю паміж Імэнам і СССР

МАСКВА. У лістападзе 1928 г. у сталіцы Імэна, Санаа, паміж СССР і Імэнам быў заключан дагавор аб прыязні і гандлю. Дагавор быў падпісан з савецкага боку—упоўнаважаным СССР тав. Астаханым, а з боку Імэна—Мухамед Рагімам. Дагавор згодна з артыкулам 3-м ратыфікаваны ЦВІК СССР 23-га студзеня 1929 году.

Імэні—незалежна арабская дзяржава ў паўднёва-заходняй частцы Арапійскае паўвыся. Да суеветнае вайны Імэні уваходзіў у склад Турэцкай імперыі. (ТАСС).

Новыя тысячы рабочых ---у партыю Леніна

ТОМСК, 27. На Ліжэра-Суджанскіх капальнях у ленінскія дні ў партыю ўступіла 355 лепных маладых рабочых. Такага масавага ўступлення ў партыю і камсаюма на было на капальнях за ўвесь час рэвалюцыі.

СВЯРДЛОЎСК, 26. З усіх акруг паступаюць весткі аб імкненні рабочых у партыю. У Златоустскай акрузе падалі заяву 478 рабочых і 444 сялян.

ВІЛНІЯ ЛУКІ, 27. У летніскія дні толькі па 4 раёнах акругі (з 29) прынята ў партыю 146 рабочых ад гарытату. Акрамя таго шмат падпа заяў аб уступленні ў партыю ад сялян.

Агранамічныя курсы па радыё

МАСКВА. Радыё-цэнтр НКПТ адчыніў агранамічныя курсы па радыё для вясковага актыву.

тва. Цяпер выявілася, што сацыял-дэмакратычны міністар проста ігнаў талы ў рэйхстагу, бо праз месяц-дзень пасьля яго заяў пагроза візіна адным з самых найважнейшых пытаньняў унутранага жыцця Нямеччыны. Па гэтым пытанні кампартыя Нямеччыны гатуецца даць новы бой нямецкай сацыял-дэмакратыі, выкрываючы яе адрадніцкую ролю перад працоўнымі масамі.

У справе крэйсэру «А» нямецка с.-д. ня толькі пайшла на навадку буржуазіі, але і актыўна данамагла ёй апукаць працоўныя масы.

Падчас дэбатаў у рэйхстагу сацыял-дэмакратычны міністар фінансаў выступіў з заяваю, што Нямеччына можа дазволіць сабе пабудову крэйсэру, бо патрэбныя на гэта 80 млн. марак можна накрыць павялічаным даходам з мытаў і ашчаднасьцямі па інш. міністэрствах, і што дадатковых абляжэнняў у сувязі з пабудоваю не запатрабуецца. Гэтая заява значна абіджарыла пачатую талы кампартыяныя мабілізацыю мас супроць пабудовы крэйсэру. Гіпоз польскае пагрозы, якую палюхае масы нямецкай буржуазіі, дзейнічае ня толькі на дробна-буржуазныя масы, але да пэўнай меры і на рабочыя. А тут у пабудове крэйсэру прапанавалася прапанава польскай пагрозе і пры тым без дадатковых фінансавых абляжэнняў насельніч-

тва. Цяпер выявілася, што сацыял-дэмакратычны міністар проста ігнаў талы ў рэйхстагу, бо праз месяц-дзень пасьля яго заяў пагроза візіна адным з самых найважнейшых пытаньняў унутранага жыцця Нямеччыны. Па гэтым пытанні кампартыя Нямеччыны гатуецца даць новы бой нямецкай сацыял-дэмакратыі, выкрываючы яе адрадніцкую ролю перад працоўнымі масамі.

У справе крэйсэру «А» нямецка с.-д. ня толькі пайшла на навадку буржуазіі, але і актыўна данамагла ёй апукаць працоўныя масы.

Падчас дэбатаў у рэйхстагу сацыял-дэмакратычны міністар фінансаў выступіў з заяваю, што Нямеччына можа дазволіць сабе пабудову крэйсэру, бо патрэбныя на гэта 80 млн. марак можна накрыць павялічаным даходам з мытаў і ашчаднасьцямі па інш. міністэрствах, і што дадатковых абляжэнняў у сувязі з пабудоваю не запатрабуецца. Гэтая заява значна абіджарыла пачатую талы кампартыяныя мабілізацыю мас супроць пабудовы крэйсэру. Гіпоз польскае пагрозы, якую палюхае масы нямецкай буржуазіі, дзейнічае ня толькі на дробна-буржуазныя масы, але да пэўнай меры і на рабочыя. А тут у пабудове крэйсэру прапанавалася прапанава польскай пагрозе і пры тым без дадатковых фінансавых абляжэнняў насельніч-

на трэцюю частку (ад 0,75 да 1%) падатку са вяртоту і на пятаю частку сучаснага падатку з маемасці. Гэтыя два падаткі яшчэ толькі мяркуюцца, але ўжо выклікалі падзвыжэння рэзкае супрацоўніцтва з боку буржуазных партый і капіталістычнага друку («Берлінер Тагэблят» і інш.), які патрабуе нават змяншэння сучаснага падатку на вяртоту для палёгі стварэння новых капіталаў.

Павялічэнне-ж усносных падаткаў, асабліва падатку на піва, выклікае рэзкае незадавальненне рабочых і дробнае буржуазіі тым больш, што ім прыдзецца пераплачваць у 2-3 разы больш афіцыйнага павялічэння падатку. Практыка 1925 году паказвае гэта. Падатак талы быў павялічаны на 2 маркі на гекталітр; заводчыкі-ж павялічылі гуртовую дану на 4 маркі на гекталітр, а крэммеры—на 6 марак. Піва-ж у Нямеччыне здыляецца амаль што рэччу самае першае неабходнасці, і павялічэнне яго цаны рэзка адчуваецца на самых шырокіх клясах насельніцтва.

У гэтым годзе пралетарыят Нямеччыны пясніцца буржуазіяй усёбакова; павялічэнне беспрацоўя, павялічэнне дарагоўці, палажэнне дня працы, змяншэнне зарплат, павялічэнне падаткаў... Пры такіх абставінах «піўное пытанне» можа адгрыць значна большую ролю, чым гэта нам здаецца ў нашых умовах. Кампартыя Нямеччыны павіна гэта і пачынае шырокую павялічэнню рабочых мас супроць павялічэння усносных падаткаў і на ўмоцненне абляжэнне буржуазіі.

МІХАСЬ БАРАВЫ.

ПАРТЫЙНАЕ БУДАУЊЦТВА

Больш увагі кіраўніцтву намсамолам

(Мазыр)

Бояч з агульным ростам камсамольскай арганізацыі і некаторым палепшэннем яе становішча, мы ў апошнія часы сустракаемся з рэдам неадаровых момантаў, якія гавораць аб неабходнасці сваячасовага завастрэння увагі і прыняцця раду практычных мер да палепшэння парткіраўніцтва на мясцах.

Да недахопаў, якія асабліва кідаюцца ў вочы, мы павінны аднесці наступныя моманты: у цэлым рэдак сельсаветаў камсамольскія ячэйкі ўсё час і асабліва ў правадзімай выбарчай кампаніі сельсаветаў не выяўляюць свайго твару. Не гавораць ўжо аб пасобных выпадках, калі камсамольцы (некаторыя) галасуюць супроць кандыдатур, якія высюваюцца парткіраўніцтвам і сходамі беднага, калі камсамольцы ня маюць рашучасці, каб на выбарчым сходзе выступіць супроць кандыдатуры заможнага, — мы маем і такія факты, калі камсамольскія ячэйкі, як арганізаваныя калектывы, на агульных выбарчых сходах распыляюцца ў агульнай масе і хаваюцца ў кутках, каб сцягнуць на бачылі, за каго яны галасуюць (такія выпадкі мелі месца ў Юраціцкім і іншых раёнах). Не ларма ў рэдак сельсаветаў і раёнаў ёсць выніжэнне проціпартыі.

Ячэйка КП(б)В «Рух» — Жлобінскі раён, Бабруйшчына

Ячэйка на 1-га студзеня 1929 года налічвае 63 партыйцаў і 12 намяндаў. За 7 месяцаў працы ячэйка вырасла ўсяго на 12 чалавек, з іх 9 рабочых і 3 служачых. Гэта, ня глядзячы на тое, што рабочых, аболугоўваемых ячэйкай, налічваецца 340 чалавек. Слабы рост ячэйкі тлумачыцца выключна тым, што ячэйка амаль гэтым пытаннем на займалася.

Зусім слаба справа абстаіць у ячэйцы з партучобай — наведванне школ і гуртоў зусім неадавальнае, ад 30 проц. камуністых ня маюць амалянна партыйнай нагузнаі. Работа сярод беспартыйнага антыву амаль

камсамольцаў, якія абіраюцца ў новыя склады сельсаветаў.

Нават у горадзе, не гавораць ўжо аб вёсцы, ёсць рад неадаровых зьявішч у працы пасобных камсамольскіх ячэек. Напрыклад, у вытворчай ячэйцы заводу «Пралетары» стварыліся беспрышчынныя групкі на глебе асабістых рахункаў і сваркі дайшлі да таго, што ўся работа ячэйкі заняпаа. Лепшымі прыкладамі заняпаду работы ячэйкі можа служыць адсутнасць росту ячэйкі за апошнія часы, адсутнасць удзелу з боку камсамольцаў і ўсёй ячэйкі ў вытворчай дзейнасці заводу ці нават такіх выпадкаў: камсамольцы паехалі ў пад'ездную вёску праводзіць сьвята 10-пiгоддзя БССР і пасля спецтаклю зрабілі «змычку» з высконымі камсамольцамі за бутэлькаю самагоны.

Траба адзначыць, што партыйныя ячэйкі невястарацальна кіруюць працай ячэек ЛКСМ, мала туды заглядваюць і цікавіцца іх жыццём і працай.

Мы ня збіраемся перанесці на ўсю камсамольскую арганізацыю гэтыя асобныя моманты з неадаровых зьявішч, але яны (гэтыя моманты) заслужваюць таго, каб аб іх свачасова пачаць гаварыць і сыгналізаваць.

Б. Ш.

Ячэйка зрабіла мала для вярбоўкі рабочых у партыю

(Фабрыка абутку, Менск)

У 1924 годзе, калі фабрыка толькі пачынала працаваць, партыйная ячэйка фабрыкі налічвала ня больш 30 чалавек.

Якія прычыны перашкаджаюць бюро разгарнуць сыстэматычную вярбоўку лепшых рабочых у партыю? Папершае, спецыфічныя ўмовы вытворчасці. Фабрыка працуе на дэво змены ўдзень і ўвечары, таму на сходах амаль што заўсёды няма рабочых, якія працуюць ўдзень. Падругое, партыйцы, якія выданы для правядзення індывідуальнай апрацоўкі сярод рабочых, праводзіць сваю працу без пляну, ад выпадку да выпадку, да штодзённых запатрабаванняў рабочых падыходзяць павярхоўна і г. д.

З другога боку, з боку некаторых партыйцаў мелі месца хваціцкія настроі, частка камуністых тры абгаварэнні калдагавароў выступала з запатрабаваннямі, якіх нельга выканаць. Праўда, бюро ячэйкі раслудачыла гэтым таварышом іх нявытрыманасць, частка з іх панесла адпаведную партыйную кару, але ўсё-ж такія выпадкі ўплываюць адмоўна на рост ячэйкі. З беспартыйнымі работнікамі ці падрыхтоўцы іх у партыю амаль што ніякай працы не вядзецца, Бюро тлумачыць гэта адсутнасцю працаздольных жаноргаў.

Новыя рабочыя, якія надаюцца працуюць на фабрыцы, работаю бюро не ахоплены. Пры камсамольскай-жа ячэйцы існуе спецыяльны гурток на падрыхтоўцы ў партыю. У бліжэйшы час бюро рыхтуе перадаць у партыю 5 лепшых камсамольцаў. Кожны з перадаваемых мае шматгадовы вытворчы стаж.

Г. Такарчук.

УСЕБЕЛАРУСКІ АГРАНАМІЧНЫ ЗЬЕЗД

Што робіць дзяржава і што павінна зрабіць

насельніцтва, каб павялічыць ураджайнасць

(З дакладу народнага камісара земляробства т. Прышчэпава)

Развіццё буйнога сацыялістычнага земляробства будзе праходзіць праз калектывізацыю і індустрыялізацыю сельскага гаспадаркі, праз шырокае правядзенне кантрактацыі — На працягу бліжэйшых пяці год мы дададзем плошчу пад наслотыўнае земляробства да 700.000 гектараў. — Нам трэба адшукаць новыя, прыстасаваныя да ўмоў Беларуса, мазавыя формы сацыялістычнай рэканструкцыі сельскага гаспадаркі. — Закон аб правядзенні прымушовага меропрыёмства ў сельскай гаспадарцы ўзьніме актыўнасць перадавога сялянства і дасць моцную аперу нашай аграрнамі.

ЗА БУЙНОЕ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ ЗЕМЛЯРОБСТВА

Для таго, каб правесці рэвалюцыю ў самой сельска-гаспадарчай вытворчасці, нам трэба (устааоўка ўжо дана партыяй і савецкай уладай) узяць курс на развіццё буйнога сацыялістычнага земляробства, якое будзе праходзіць праз арганізацыю калектывных гаспадарак, праз масавае вытворчае каапераванне сельскага гаспадаркі, праз індустрыялізацыю сельскага гаспадаркі, праз шырокае правядзенне кантрактацыі.

АСНОЎНЫЯ КОЛЫ СЯЛЯНСТВА ЗА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫЮ

Адносна калектывізацыі практыка нашай працы мінулых гадоў накіравана, што сярод асноўных колаў бядняцка-серадняцкага сялянства ёсць бязумоўна глыбокі настрой за пераход да новага земляробства.

Мы за апошні год калектывных гаспадарак арганізавалі на 100 проц. больш у параўнанні з тым, што ў нас было раней. І гэта ня глядзячы на тое, што аграрнамічны персанал ня быў выстарацальна падрыхтаваны да калектывнага земляробства. Гэта віна не аграрноаў, а віна нашых навучальных устаноў, дзе да гэтага часу ня было салідна пастаўлена вывучэнне сацыялістычных форм буйнога земляробства.

700.000 ГЕКТАРАЎ ПАД КАЛЕКТЫВНЫМ

На працягу бліжэйшых 5 год мы вызначаем — давесці плошчу пад калектывным земляробствам ня менш, як да 700.000 гектараў. Зараз мы маем прыблізна 91.000 гектараў. Гэта значыць, што нам трэба павялічыць плошчу калектывных гаспадарак больш, чым у 7 раз. Сялета мы вызначаем плошчу пад калектывным гаспадаркі ня менш 52.000 гектараў.

ЯК УЗМОЦНІЦЬ КАЛЕКТЫВНАЕ БУДАЊЦТВА?

Асноўны недахоп у нашым калектывным земляробстве, гэта — надзвычайнае драбленне нашых калгасаў. У сярэднім плошча нова-арганізаваных калгасаў складае 76 гектараў. Гэта абсалютна малая тэрыторыя для буйнога сацыялістычнага земляробства. Абудаваны дэкрэт ураду ўзмацнення асноўных задач для ўзмацнення нашлага калектывнага будаўніцтва.

Трэба ня толькі агітаваць, каб людзі ішлі ў калгасы, але трэба так паставіць гаспадарку, каб яна давала сяляннам усе перавагі перад індывідуальнай гаспадаркай. Толькі пры гэтых умовах нашы нова-арганізаваныя калгасы будуць умацоўвацца. Калі мы гаспадарчую базу пад кожны нова-арганізаваны калгас падводзіць ня будзем, калгас бязумоўна будзе распадацца. Гэтакімі мы надаем вялізнае практычнае і палі-

ТЫЧНАЕ ЗНАЧЭНЬНЕ.

Другі момант, які мы высюваем — гэта развіццё гаспадарак у такім кірунку, каб было больш непадзельнага капіталу, каб там арганізаваліся індустрыяльныя прадпрыемствы, набывалася пляменная жывёла, сельска-гаспадарчы інвентар, машыны і г. д. Гэта для таго, каб адразу ўвесці новую тэхніку, каб той капі-

Акадэмік ШАЛУШЫНСКІ — дэлегат зьезду

тал, які ўкладае дзяржава, заставаўся назаўсёды ў гэтым калгасе, каб ён не выдатковаўся на спажывецкія патрэбы або на набыццё прымітыўных сродкаў вытворчасці.

ЯК ПРАХОДЗІЦЬ КААПЭРАВАНЬНЕ СЕЛЬСКАГА ГАСПАДАРКІ

Я пераходжу да іншых задач нашлага сацыялістычнага будаўніцтва, гэта — каапераванне нашай сельскай гаспадаркі. У нас зараз у сельска-аперачы аб'яднана прыблізна 47 проц. сялянскіх двароў. Як бачыць, рух кааперацыйны на Беларусі вялізны. На працягу бліжэйшага 5-годдзя мы вызначаем каапераваць ня менш 86 проц. сялянскіх двароў. Але я павінен адзначыць, што да гэтага часу асноўным недахопам нашлага кааперацыйнага будаўніцтва зьяўляецца тое, што кааперацыя развіваецца галоўным чынам у напрамку крэдытнай кааперацыі, у напрамку забеспячэння і абыту. А калі мы возьмем спецыяльны від кааперацыі, дык мы тут маем амаль што абсалютны ноль. Якраз на спецыяльных відах кааперацыі, праз якія мы павінны праводзіць рэканструкцыю дробнае сялянскага гаспадаркі, мы маем самыя невялікія поспехі.

А ў нас звычайна прыбеглі лічыць так: бяруць агульную лічбу сельска-аперавання і пачынаюць крычаць, што ў нас праходзіць вя-

лізнейшы працэс кааперавання. Гэты працэс трэба расшыфраваць. Калі гэты працэс праходзіць па тым напрамку, што сям'яне ідуць у крэдытную кааперацыю, дзе грошы даюць, дык тут нічога асаблівага няма. Ня ў гэтым рэч, а рэч у сутнасці кааперацыйнага будаўніцтва, рэч у мабілізацыі распыленага сялянскага капіталу, у аб'яднанні гэтага капіталу, у яго аб'яднаным кааперацыйным скарыстанні, дзеля таго, каб стварыць новае земляробства.

Ці можам мы ўвесці новую тэхніку, новыя машыны ў сялянскую гаспадарку, скажам, без масавай арганізацыі машынных і пасялковых таварыстваў. Ня можам, а пакуль што мы тут маем толькі 3 проц.

І таму, каб у бліжэйшы час нам справіцца з задачай рэканструкцыі, уядым ураджайнасці сельскай гаспадаркі, нам неабходна, усім вялізным працаўніком, усім арміяй аграрнамі разгарнуць шырокую працу па арганізацыі спецыяльных відаў сельска-гаспадарчай кааперацыі.

ЧАМУ ЗАТРЫМЛІВАЕЦЦА ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫЯ СЕЛЬСКАГА ГАСПАДАРКІ?

Мы ўжо ў гэтым годзе зрабілі некаторы пералом у індустрыялізацыі і электрыфікацыі сельскага гаспадаркі. Мы пабудавалі цэлы рад электрастанцый, мы набудавалі цэлы рад індустрыяльных прадпрыемстваў. Аднак, я павінен сказаць, што месцы для гэтай працы зусім не падрыхтаваны. Завод па пераапрацоўцы фруктаў у Гомельшчыне праваліўся. Цэлы рад іншых індустрыяльных прадпрыемстваў, электрастанцый праваліўся таму, што ніхто абсалютна гэтай справай ня цікавіцца і не займаецца.

НОВЫЯ ФОРМЫ РЭКАНСТРУКЦЫІ СЕЛЬСКАГА ГАСПАДАРКІ

Поспехі нашлага сацыялістычнага будаўніцтва будуць залежаць ад таго, ці анойдзем мы такую форму нашлага будаўніцтва, пры якой уся бядняцка-серадняцкая маса сялянства актыўна возьмецца за гэта будаўніцтва, калі яны будуць будаваць новае земляробства так, як яны рабілі Кастрычнікавую рэвалюцыю.

Вядомы спецыялісты Савецкага Саюза лічаць, што ў нас у БССР бязумоўна аскоўнай формай рэкан-

(за выключэннем бульбы) мы яшчэ не дасягнулі сярэдняй даваеннай ураджайнасці. Тут бязумоўна адбілася ліквідацыя буйнога абшарніцкага земляробства ў БССР, іхне тут пасіла выскі, інтэнсіўна капіталістычны характар.

Праўда, ураджайнасць за апошні год, параўнаўча з напярэднім годам, ужо значна павысілася, але яна ўсё-ж такі не дасягае даваеннага ўзроўню.

Значыць, трэба толькі змагчы арганізаваць сялянства, давесці яму на прыкладах, што мы можам дабіцца вялізных ураджаяў у БССР. Прыклады ў нас ёсць — трэба толькі гэтыя прыклады значна пашырыць, трэба, каб гэтыя сялян-даследчыкаў у нас было ня 1.100 чалавек, а сотні тысяч, зрабіць гэтыя самыя даследванні масавымі, каб адзіны селянін ад другога пераймаў іх.

РАСПРАЦАВАННЯ РАЗЬМЕРЫ УЗЬНЯЦЦА УРАДЖАЙНАСЦІ МЫ ПРАВЯДЗЕМ У ЖЫЦЦЕ

Партыяй і ўрадам зроблены асноўныя кантрольныя ўстаноўкі на бліжэйшы 5 год па ўздыме ўраджайнасці ў БССР у наступных разьмерах. Мы думаем, што збожжавыя культуры ў асноўным нам трэба ўзьняць на працягу бліжэйшых 5 год ня менш, як на 45 проц., тэхнічныя культуры — на 55 проц., лён для прамысловых раёнаў — на 70 проц., бульба на 35 проц., ішн. культуры ня менш, як на 20 проц.; у саўгасах ураджайнасць узьняць на 65 проц., у калгасах — на 60 проц.

Некаторыя спецыялісты можа ахапіць жах ад гэтых устаноўак, ад такіх разьмераў ураджайнасці, але мы ня толькі высюваем голыя ліміты, мы распрацавалі цэлы рад практычных мерапрыемстваў для ажыццяўлення гэтых устаноўак.

ШТО ПАВІННА ЗРАБІЦЬ СЯЛЯНСТВА?

Вы добра ўсе ведаеце, што павінна зрабіць дзяржава. А што павінна зрабіць сялянства? Правядзе і распрацаван дэкрэт аб прымушовай і абавязковых мерапрыемствах для самога сялянства, як пераход на шматполье, ачыстка пасяння, абкопванне межэй, уладзненне татуковага пасяння, арганізацыі пасябішчаў, палепшэнне сенажаці. Адным словам, мы ўвядзём цэлы

Барацьба з ухіламі ўзмацняе нашы пазыцыі ў наступленні на кулацтва

Ныгашняе аб палітыцы партыі ў вёсцы зьяўляецца адным з важнейшых. Зараз, як гэта асабліва выразае вынілілася на лістападаўскім пленуме ЦК партыі, у нас ёсць два «ухілы», дзве няправільныя лініі сярод членаў партыі, на якіх мы спынімся ў гэтым артыкуле. Гэтыя два ўхілы называюцца правым і левым.

У тым сутнасць правага ўхілу? Правыя ўхілістыя асуджаюць палітыку партыі, накіраваную да далейшага наступлення на кулацтва. Яны хочунь, каб націск на кулака быў максымальна тама, што, наводзе іх асоў, мы не агрымем з вёскі аднаваеннае колькасці хлеба, сельска-гаспадарчага сярцу і ішн. Такім чынам, правыя скочваюцца на лініі падтрымання кулацкай гаспадаркі і палюваць партыю тым, што ў вёсцы, за выключэннем невялікай

дзяльням падаваліся лічбы аб пашырэнні зравога кліпу ў 1928 г. ва ўсіх галоўных раёнах збожжавых вытворчасці. Тое-ж самае праходзіцца сказаць і аб азімніх пасевах восені мінулага году.

Пленум рашуча выказаўся супроць прапааў правых ўхілістых даць свабоду кулацкаму развіццю гаспадаркі і застаўся на аснове гэтай лініі, якая была прынята 15 зьездам партыі і якая гаварыла аб неабходнасці ўзмацнення капітальнага будаўніцтва, аб ўзмацненні наступлення на кулацтва, аб будаўніцтве саўгасаў, аб далмазое бядняцка-серадняцкім масам сялянства праз кааперацыю і праз іншыя формы аб'яднання сялянскіх гаспадарак. Пленум яноў азначыў на неабходнасць паступова і настойліва ўкаранення ў сялянскія масы пачаткаў калектывізацыі, што зусім не апа-

небязьнеку прадстаўляе правы ўхіл. Траціцкія погляды ўжо ў выстарацальнай ступені выкрыты і паказалі сваю нягнотуючасць. У зьяўляюцца з ўзмацненнем барацьбы кулацтва з партыяй і саветамаі, у зьяўляюцца з уаросымі труднасьцямі а-за недахватку сельска-гаспадарчых прадуктаў і г. д., правы ўхіл і прымірончы адносны да яго патрабуюць праз найбольшыя увагі. Барацьба з ухіламі ўзмацняе нашы пазыцыі ў наступленні на кулацтва і зьяўляецца зараз найпатрабнейшай задачай кожнага партыяца, кожнага сумленнага работца.

Ан.

АГЛЯД ВЫТВОРЧЫХ

вони, за виключенням невеликої частки бедноти, усе настроєні супроць саєднаної уладі і на хочуть развіваць сваю гаспадарку. Выходзячы з гэтых асноўных палажэньняў, краліны ўкланіліся на сутнасць справы ўхільваюцца ад вырашэньня задачы аб усмернім развіцьці калгаснага руху, пастаўленай 15 зьездам партыі. Яны таксама пратэстуюць супроць узмоўленай арганізацыі калгасаў і саєднанага гаспадарка, бо калгасы і саўгасы ня могуць зарэаваць істацна павялічэньня вытворчасці сельска-гаспадарчых прадуктаў. Гэту асноўную задачу, па думцы і правых, можна вырашыць толькі на аснове развіцьця кулацкага гаспадарка.

У правых ўкланістых ёсьць рад і іншых супярэчнасьцяў супроць палітыкі партыі ў галіне гаспадарчага будаўніцтва, але ісабліва важнай з іх зьяўляецца іх нягода з партыі ў адносінах узмоўненага развіцьця прамысловага будаўніцтва.

На зісталадзусім пленуме ЦК УсеКП(б) былі падагулены вынікі прамысловага ўхільу, як ясна дробна-буржуазна-ліберальнага лэзунгу—не абмяжоўваць развіцьці капіталізму ў вёсцы, г. зн. не перашкаджаць кулаку развіваць сваю эксплэвататарскую гаспадарку. На пленуме была выкрыта дэна хлусьня ўкланістых аб размыччю рабочае клася з сялянскімі масамі, аб выжэньні ванашах і інш. У процівару іх цвер-

калектывацыі, што зьяўляецца часткай беднаты, што мы не павінны акаваць чымсь, што мы не павінны усмернага падтрыманьня і індывідуальным гаспадаркам асноўных мас сьляніства.

«Левы ўхіль партыі—гэта стары трагіцкі ўхіль, які на сутнасць справы ёсьць рознавіднасьць таго-ж правага дробна-буржуазнага ўхільу. Але розьніца паміж імі заклячаецца ў тым, што плянформа ў левых ішла, чым у правых. Напрыклад, правыя гавораць: «не чапай кулака, дай яму свабодна развівацца», а левыя паварот кажучы: «бі па толькі кулака, але і сэрэдзіяка, бо ён такі-ж прыватны ўласнік, як і кулак». Правыя кажучы: «наступілі труднасьці, ці не нара сьпасаваць», а левыя, наадварот, супярэчаць: «што нам труднасьці, чаць нам на ўсе труднасьці,—ляцім па ўсе наперад».

Але што было б, калі б партыя павяла «левым» палітыку. Перш за ўсё быў бы яшчэ большы разрыў паміж развіцьцём прамысловага і сельскага гаспадарка, а галоўнае, стварылася б размыччя паміж рабочай класяй і сэрэдзіякамі, зьрыў кааперацыйнага пліну ў і. Леніна, што па сутнасці справы азначала б умацненьне кулацтва. Такім чынам, якія б анти-кулацкія словы ні гаварылі прыхільнікі левых, на сарава яны выдучь сапраўдную кулацкую лінію.

У сучасны момант найбольшую

Чаму ня цікавяцца вытворчымі нарадамі (Мазыр)

Правараўчы за 1928 год работу вытворчых нарад на лесазаводзе «Пралетары», папершае ў вочы кідаецца зусім нязначнае наведваньне нарад рабочымі (сэрэдзіяка наведваньне складае 24 чал.). Прычына адна: невыкананьне значнай часткі пастаноў вытворчых нарад. А трэба між іншым адзначыць, што амаль усе 100 проц. пастаноў зьяўляюцца жыцьцёвымі. Вось прыклад: была пастава аб сартаваньні лесасырцу. Рабочыя ўказвалі на неабходнасьць выдзеньня адсартаваньня калод на прыстанях. Але ні адміністрацыя заводу, ні аддзяленьне Лесбелу ніякіх мер не прынялі, каб што-небудзь зрабіць у гэтым напрамку і ў выніку адсартаваньне калод цяпер узімку на заводскім складзе каштуе ў тры разы даражэй.

Можна прывесці яшчэ такі характэрны прыклад, які гаворыць аб нядабайных адносінах адміністрацыі да выкананьня дзелавых пранаў рабочых. У заводскім будынку ёсьць часошчы мучоту пастаноў вытворчых нарад і іх выкананьня. У гэтай часошчы нарта чыста і прыгожа перапісаны ўсе паставы вытворчых нарад, але ніводнай аднакі аб тым, якая з гэтых пастаноў выканана, няма. Калі трэба правесці, дык прыходзіцца траіць на заводзе і на палёдах падлічваць, што выканана.

Важна адзначыць і наступнае: ні адміністрацыя, ні заўком, ні вытворчая камісія ня цікавіліся пытаньнем аб сьвятасовай інфармацыі рабочых аб тым, якая з пастаноў вытворчых нарад выконваецца, у якой меры, а калі не, дык па якіх прычынах. Адні з працаўнікоў заводскіх будынкаў на гэты пытаньне адказаў: «навошта яшчэ ў часошчы запісваць або інфармаваць рабочых аб тым, што выконваецца і што не, якіх-ж самі бачаць».

Агляд вытворчых нарад, што праводзіцца зараз на заводзе, павінен будзе наменціць рад практычных мерапрыемстваў па павышэньні гэтай работы.

Б. Ш.

Хто пачаў, а хто яшчэ думае пачаць (Барысаў)

Гэтымі днямі Барысаўскі гарком КП(б)В знаёміся з кодам агляду вытворчых камісіяў і нарад па мясцовых прадпрыемствах.

Здавальніча праводзіцца агляд па чыгуначнай станцыі Барысаў. Тут сьвятасова створана камісія ў ліку 11 асоб. У камісіі праведзены прадстаўнікі ад усіх арганізацый. Апрацаваны канкрэтны плян працы. Добра пастаўлена работа па інфармаваньні шырокіх мас рабочых. Пытаньне аб аглядзе было апрацавана на дэлегацыі і на агульным сходзе рабочых. Адначасова з гэтым былі вывешаны скрынкі для збору пранаў рабочых. Кожны рабочы атрымаў анкету, дзе ён можа ўказаць аб усіх недахопах на вытворчасці. Ужо ў першыя дні рабочымі пададзена 200 пранаў, якіх зараз разглядаюцца камісіяй па аглядзе.

Значна слабей праходзіць агляд на фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна». Тут толькі 6-га студзеня складзена агульна-фабрычная камісія ў ліку 7 асоб. Створан плян агляду, падрыхтаваны анкеты, вывешаны лэзунгі і скрынкі для пранаў, але практычна нічога не пачалася. Падрыхтаваны скрынкі для пранаў, але ня вывешаны. Апрацаваны плян працы, які вывешан на фабрыцы. Практы-

чна слабей праведзена падрыхтоўка агляду на фабрыцы «Прафінтэр». Тут камісія аформлена належаючым чынам, але практычна праца яшчэ не пачалася. Падрыхтаваны скрынкі для пранаў, але ня вывешаны. Апрацаваны плян працы, які вывешан на фабрыцы. Практы-

Калі прыслухоўваюцца да голасу рабочых (Рэчыца)

Вытворчая нарада і камісія рэчыцкіх с.г. майстэрняў у апошні час сталі актыўнымі ўдзельніцамі ў справе павышэньня вытворчасці. Гэтым сьпрыяе тое, што адміністрацыя пачала старалца праводзіць у жыцьцё ўсе пранаў рабочых. Гэта ў сваю чаргу павялічыла запікаўленасьць да нарад і цяпер яны наведваюцца ўсімі актыўнымі рабочымі. Аб карысьці, якую дае вытворчая нарада, сьведчаць наступныя некалькі фактаў.

Вытворчая нарада парашыла наладзіць цыліндравую пілу, лентачную пілу, перайсьці на падзяленьне працы, стварыць вучнёўскую брыга-

ду, зрабіць паветку і г. д. Усё гэта праведзена ў жыцьцё. Што-ж мы маем? Дзякуючы мэханізацыі розкі матар'ялу, наменшылася колькасьць глему. Пераход на падзяленьне працы даў павышэньне прадукцыйнасьці працы і зарплаты. Дзякуючы стварэньню вучнёўскай брыгады вучні робяць ваякі пасьпехі і павялічваюць прадукцыйнасьць працы. Паветка, пабудованая на пранаў нарады для хаваньня лесаматар'ялу, які доўгі час ляжаў пад аткрытым небам, выратоўвае матар'ял ад псаваньня, у зьвязку з чым павялічылася атасць выпускусамага фабрыкату.

Зусім слаба ідзе работа на заводзе «Камінтэрн» і на фабрыцы «Рабочы». Складзены камісіі, але аб гэтых камісіях ня ведаюць нават і фабрыканы, бо склад іх абгавораны толькі на бюро партыянаў і ў Фракцыях заўкомаў. Цікава тое, што сакратар парткалектыўнага заводу «Камінтэрн» спачатку лічыў, што ніякага агляду праводзіць ня трэба, бо раённай прадавала часовае кантрольнае камісія, якая нібы зрабіла ўсё магчымае для ўдзеньня рабочых у справу па зьлішчэньні недахопаў у вытворчасці. Толькі пад кіраўніцтвам прадстаўніка гаркому партыі было прыступлена да справы па аглядзе і ўся іх работа праводзіцца надта вя-

лікая зусім мала зварачае ўвагу на агляд. Напрыклад на заводзе імя Дамбала работу па аглядзе мяркуюць (!) пачаць з 23-га студзеня, а пакуль што нічога ня робяць. Агульна-гарадзкае камісіі няма, а райпрафбюро не пакуль што ня скла-

ла, грунтуецца на тым, што ЦОПСБ аб гэтым ніякіх указаньняў ня даў (?). Бюро гарбюму КП(б)В адначыла слабы код работы па аглядзе ў большасьці прадпрыемстваў.

Даны рад указаньняў ітэйкам і фракцыям прафарганаў аб умацненьні работы па аглядзе.

Я. СІРОЦКІ.

Поспехі і памылкі фабрыкі запалэк „10-ты Кастрычнік“

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

АБ ЧЫМ ПАВІННЫ ПАКЛАПАЦІЦА ФАБРЫЧНЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ

6-ты пленум УсеЦПСО на падставе практычна пераходу раду прадпрыемстваў на 7-гадзінны рабочы дзень вынес рад канкрэтных пастаноў. Вялікае месца сьрод гэтых пастаноў займаюць пытаньні культуры. Падамо пункт 7-мы рэзалюцыі па дакладу т. Шмідта.

«Пленум зварачае ўвагу сьляных органаў па прапагоўку пытаньняў аб разумным і мэтаагодным скарыстаньні вольнага часу рабочага, які павлічваецца пры 7-гадзінным рабочым дні. У прыватнасьці, трэба наменціць плян павышэньня і павышэньня ўсіх відаў культурна-бытавога абслугоўваньня рабочых, прыставаўшы работу культурна-асьветных устаноў да новага рэжыму работы на прадпрыемствах пры самі-гадзінным рабочым дні».

Калі заглянуць на фабрыку «10-ты Кастрычнік» і правесці, наколькі тут праведзена ў жыцьцё гэта дырэктыва пленуму, дык вынікі гэтай праверкі зусім сумныя.

Ці зьявіліся што-небудзь у культуры рабочае з часу пераходу фабрыкі на 7-гадзінны рабочы дзень? Не, не зьявіліся, усё засталася парамейшаму. Адна галзіна, па якую павлічыўся вольны час рабочых і работніц фабрыкі «10-Кастрычнік», скарыстаўнаецца імі ў большасьці не рацённа.

— Што-ж вы робіце пасля работы, у вольнае на пэўную гадзіну больш доўжана часу?—занытаў і некалькіх работніц. І атрымаў такі адказ: — Нічога Галзіна гэта праходзіць павышэньня, проста, раей да дому прыходзіць.

Вось аб гэтым і папярэджаў пленум УсеЦПСО. Вольная галзіна, заваяваная рабочай класяй, не павіна праходзіць павышэньня, а разумна і мэтаагодна скарыстаўнацца.

Ці паклапаціліся аб гэтым фабрычныя арганізацыі—адміністрацыя, фабком, парткалектыў?

Ані. Культурна на фабрыцы «10-ты Кастрычнік» ня толькі не

ўзмацнілася, але нават значна аслабла.

Вось словы рабочага аўтаматнага цэку, сакратара цэхатэйкі т. Мнусініна:

— Э культуротай у нас справа стаіць дрэнна, нават горш, чым пры 6-гадзінным рабочым дні. Калі раней перапынак на абедаў займаў гадзіну і не можна было скарыстаць для прывядзеньня гутарак, чытанак, дакладаў і іншых форм масавай работы, дык цяпер гэты перапынак цягнуцца ўсёго толькі 1/2 гадзіны—час, за які нічога нельга пасьпець, апрача толькі таго, што насьпех перакуніць.

Само па сабе вышывае пытаньне: хто-ж прымушае фабрычныя арганізацыі абмяжоўваць перапынак на абедаў гадзінай? Ніякіх-ж тэхнічных прычынаў не абумоўліваюць гэтага становішча, ніякі кодыкс не прадуладжвае.

Але яшчэ больш напярэжаецца другое пытаньне: хто перашкаджае фабкому і культкамісіі скарыстаць для культуры вольную гадзіну пасля 7-гадзіннага рабочага дня. Хто перашкаджае фабкому і культкамісіі павышэньня, памыбіць культу-рабату аднаведна з павліччэньнем вольнага часу.

Наўрад ці змогуць заўком і культкамісія даць якіх-небудзь апраўдальных довады ў гэтых адносінах. Проста—пытаньне аб умацненьні культуры на фабрыцы ні заўкомам, ні культкамісіяй не прапагоўвалася, і таму усё засталася парамейшаму.

Вызат: фабрычныя арганізацыі павінны сур'езна ўзяцца за умацненьне культуры, за павышэньне і павышэньне ўсіх відаў культурна-бытавога абслугоўваньня рабочых. Гэта тым больш неабходна, што ў бліжэйшыя месяцы будзе кушчана 2-я зьмена і ў фабрыку ўваляваюцца некалькі соцьня новых рабочых.

С. ГАЛКІН.

Рэчыца.

Чырвоназнамённы „Большавік“

Ордэн Чырвонага працоўнага сьцягу—за вялізныя заслугі на фронце сацыялістычнага будаўніцтва

Юбілейнае сьсяі ЦВК БССР у дэсяцігодзьдзе існаваньня БССР паставіла ўзнагародзіць ордэнам Чырвонага працоўнага сьцягу Менскую гарбарню «Большавік».

Узнагарода дана заводу за рашучыя пасьпехі ў справе сацыялістычнага будаўніцтва, ня глядзячы на вялікія цяжкасьці, якія сталі на шляху.

За апошнія 4 гады гарбарня павялічыла выпрадоўку на 158 проц., прадукцыйнасьць працы—на 70 проц. Арганізаваны новыя вытворчасці, зарплата рабочых узылася на 32 проц. У бягучым годзе прадукцыя гарбарні перавышае 7 мільянаў рублёў.

Побач з гаспадарчым ростам,

завод паказаў вялікі рост палітычнай і грамадзкай сьведомасьці рабочых, лік партыйцаў на заводзе вырас да 200 ч.

На месцы чынных, паўраўнаважаных і вільготных заводзікаў саматужнага тыпу вырас вялікі завод, абсталяваны па апошнім слове прамысловай тэхнікі.

Усе гэтыя дасягненьні зьяўляюцца вынікам упартай і напружанай працы рабочых і адміністрацыйна-тэхнічнага персаналу.

Гарбары вялі рашучую барацьбу супроць польскіх і нямецкіх акупантаў, гарбары абаранілі завод ад разгрому і падпалу ў часе грамадзянскай вайны, гарбары перамагалі і на працоўным фронце.

Упералзе—рад цяжкасьцяў. Перад калектывам сталі важныя складаныя задачы.

Трэба ўзяць працоўную дысцыпліну, зьнізіць сабекошт прадукцыі, палепшыць яе якасьць.

Вышэйшая працоўная ўзнагарода, зарука таго, што калектыў заводу сьправіцца з гэтымі цяжкасьцімі.

***

Сьвёння вышаў спецыяльным вумар насьцегазеты заводу «Рабочае Вока», у якім зьмешчаны прывітаньні т. т. Чарвякова, Сьлэвіска, Рыжова, Карпа, Кроля Л., Кастрычніцкага райкому КП(б)В, ЦП саюзу гарбароў, Ськуртэсту і іншых арганізацый

Б.

струкцыі сельскае гаспадаркі павіна зьяўляцца арганізацыя індустрыяльных прадпрыемстваў і ўзвязка іх з сьлянянскай гаспадаркай праз спецыяльныя віды кааперацыі, праз кантрактацыю і г. д.

Нам трэба будзе адну-дзьве такіх практыкі ў БССР правесці, скажам, па лініі Ільнаводзтва, па малочнай, жывёлагадоўчай справе, па бульбе і г. д. Мы павінны знайсці гэтыя формы шырокай індустрыялізацыі з масавай узязкай вытворчага каапераванага сьляніства праз кантрактацыю нашай сьлянянскай гаспадаркі.

У бліжэйшыя 5 год мы думаем уключыць у індустрыялізацыю 25.000.000 руб. прычым галоўную ўвагу будзем зварачаць на развіцьцё малочнае кааперацыі, ільнаводзтва, на перапрацоўку фруктаў і г. д.

МЫ ВА УМОВАХ БЕЛАРУСІ МОЖАМ ПАДВОЇЦЬ ПАТРОЇЦЬ УРАДЖАЙ

Калі мы возьмем па Беларусі сярэднія сьлянянскія ўраджай, дык убачым, што на ўсіх іншых культуртах

рад абавязковых мінімальнага мерапрыемстваў для сьляніства.

Урад прымае гэты дэкрэт, але сьляніства можа павышыць тыя мерыпрыемствы, якія мы вызначаем на дэкрэце—гэта калі сход прыме большасьцю галасоў настанову, значыць яна абавязкова для ўсяго сьляніства. Мы гэтым дэкрэтам хочам даць маглівасьць нашаму аграпра-санау абарперіцца на сьлянянскі актыў. Гэта ўраўнаважана апра, праз якую можна будзе весці самую рашучую барацьбу з тым косным элемэнтам, які будзе затрымліваць правядзеньне аграпрамчэй развіцьці на вёсцы.

Як нам гавораць, усе асноўныя колі сьляніства згодны з гэтым дэкрэтам і чакаюць гэтых мерапрыемстваў. І мы думаем, што абмеркаваўшы закон на гэтым зьездзе, мы зможам зараз-жа правесці яго праз урад. Гэтым самым мы створым выключна вялізны актыўнасьць сьляніства ў даваж да тых мерапрыемстваў, якія праводзіць даяржава і само сьляніства.

Наш дасьледчы камбінат

(2 гады работы Ленінскага навукова-дасьледчага інстытуту)

Адчышчэньне ўсебеларускага аграпрамчэйнага зьезду супала са сьвяткаваньнем двухдзядовага юбілею іставаўнага навукова-дасьледчага інстытуту імя Леніна.

Калі першы год работы інстытуту праходзіў над знакам адшуканьня арганізацыйных форм, мэталых устаноў і напрамку дзейнасьці наасобных дасьледчых устаноў, аддзелаў і станцыяў, дык другі год дзейнасьці НДІ праходзіў над знакам выкананьня іх пэраўнаважана дасьледчае работы і тых заданьняў, якія ўжо былі вынашаны ў мінулым годзе.

Вельмі прыка пералічыць калі-б каратка ўсе навукова-дасьледчы дзейнасьці інстытуту за мінулы год. На аддзеле сельска-гаспадарчай эканоміі і аграрнай палітыкі было праведзена 11 экспэдыцый, у часе якіх сабраны матар'ял на звыш 1.000 населеных пунктах і 22.000 сьлянянскіх двараў.

З прац станцыі аховы расьлін за мінулы год асабліва кантоўнай была эканэдыцыя па вывучэньні павышэньня сьляніцкай эканэдыцыі. Экспэдыцыя сабрала вельмі багаты матар'ял па тэаграфіі школьнікаў БССР.

Менская цэнтральная балотная станцыя пачала шырокае вывучэньне балот і сенажаць У БССР у натуральна-лістарычных адносінах. За мінулы год эканэдыцыямі станцыі, у тым ліку і эканэдыцыяй над кіраўніцтвам прафэсара Вільямса, было дасьледвана 100.000 гектараў балот і сенажаць.

Станцыя апрабаваньня ляснога насеньня зрабіла апрабаваньні 124 сьпроб насеньня, атрыманых з трэцяй часткі ўсіх ляснішчэў БССР.

Цэнтральная хэмічная лябараторыя правяла кантоўную работу па пастаноўны самастойных дасьледаў па агра-хэміі. Бюро сьлянян-дасьледчыкаў значна павышыла абсяг сваёй дзейнасьці. Праведзена звыш 1.000 дасьледаў у сьлянян-дасьледчыкаў з іх калі 400 дасьледаў па апрабаваньні галункаў галоўных культур. Лічы гавораць аб тым, што інтэрсуюнасьць

працы кожнага сьляніна-дасьледчыка значна ўзрастае.

Галоўную ўвагу ў арганізацыйнай працы за мінулы год НДІ аддаў справе падшуканьня асноўных дзельных баг інстытуту. З перадачай інстытуту саўгасаў у Вялікай і Малой Сьлянянцы пытаньне аб асноўнай зямельнай базе для інстытуту было вырашана. У Вялікай Сьлянянцы арганізавана цэнтральная бульбяная стая дца, а ў Малой Сьлянянцы—цэнтральная сьвінаводная стаяцыя. На тэрыторыю гэтай зямельнай базы будзе таксама перанесена Менская расьлінаводная стаяцыя. Вырашана пытаньне аб перадачы інстытуту лісоўнаваго саўгасаў Сьлянянскіх для арганізацыі дасьледчага ляснішчэў. На плошчы ў 120-150 гектараў каля саўгасу Вялікай Сьлянянкі інстытутам будзе арганізаваны дэдралічыны парк. Апрача гэтага, інстытутам па тэрыторыі гэтай зямельнай базы будзе арганізаваны механічны дасьледчы пані цэнтральнай балотнай станцыі і дасьледчыя пруды.

З атрыманьнем такой вялікай зямельнай базы НДІ адразу стаў на цьвёрды грунт у сэнсе пэрспэктывы далейшага разгортваньня ў сапраўды «дасьледчы камбінат».

Каб абгрунтаваць прасьцеішыя аграпрамчэйныя мерапрыемствы ў сэнсе іх колькаснага ўплыву на асобных раёнах БССР, інстытут стаіць досьледы на вывучэньні гэтых мерапрыемстваў у масавым маштабе. Дзякуючы дасьледчай працы інстытуту, мы адолеем увесці ў сельскую гаспадарку больш складаныя мерапрыемствы, што стварае сапраўдную новую тэхнічную базу па рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, базу для замацаваньня і павышэньня сацыялістычных форм сельскай гаспадаркі.

НДІ скапантраваў вакол сабе вялікія кадры маладых навуковых сіл, якія да энтузіязму адданы справе, якія працуюць на марксысцкіх навуковых пачатках.

Малады Ленінскі інстытут апраўдае прывесчанае яму імя.

Л. Н.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ПАТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАУ

Непрадкі з ачысткаю збожжа ня спыняюцца

Марынуоць у хляве зерна-ачышчальныя машыны, а сялянцам кажуць... пачакайце

ВІЦЕБСК, (Наш кар.). Ужо першыя наведманьні, што атрымліваюцца з месца, гавораць аб тым, што з ачысткаю насення далёка ня ўсюды добра. Плянам акраа намечана ачысьціць у сьветлым вяснаву пасеўную кампанію 540.000 пуд.—у два разы больш, чым летась. Наводзе існуючых вэстак, у 8 раёнах акругі ачышчана накуль што толькі 30.000 пудоў. Насяленьне ня ўсюды добра ведае аб мерапрыемствах улады ў гэтым кірунку. А ў некаторых мясцох ня глядаюцца проста значныя адносіны з боку мясцовых працаўнікоў да гэтай важнейшай кампаніі.

Там, Пышнікоўскае сельска-гаспадарчае таварыства (Сураскі раён) трымае ў сваім хляве, заложаным сенам, трыер і сартуоку, і ніякія просьбы сялян аб водпуску ім гэтых машын для ачысткі збожжа не памагаюць.

— Вось прадамо сена, тады і машыны атрымаюць, нельга ж перакідаць тавар з месца на месца...

У другім сельсавеце сартуока, па міласьці сельгаскредітнага таварыства, напала ў рукі кулакоў (Вясачаны).

Зараз узьнята пытаньне аб накіраваньні ў вёску рабочых брыгад у дапамогу сялянству пры правядзеньні пасеўкампаніі. Да гэтага часу ў раённы ўжо выехала да 30 чалавек.

Гомельшчына на апошнім месцы

ГОМЕЛЬ, (Наш кар.). Па абшчы сельгаспадатку Гомельшчына займае апошняе месца ў БССР. На 25 студзеня запланавана выканаць толькі на 77 процантаў. Асабліва слаба праходзіць збор сельгаспадатку ў Рачыцкім, Гомельскім, Буда-Кашэўскім і Веткаўскім раёнах. У іншых раёнах да 1 лютага задзьяне будзе выканана ў разьмеры 95 процантаў. Асноўная прычына—невястачына збор сельгаспадатку. Уваўважаныя акрыяканком выявілі ў раёне пазьных пунктаў валабайна адносна сельсаведаў да збору падатку. Пасобныя райны каамакі на разьмерна і слаба адступілі ад палатку. Дзякуючы прыездзе ўваўважаныя, у некаторых раёнах работа на зьбіраньні сельгаспадатку палепшылася. Зараз акрыяканком каамакі ў астаньня раёны сваіх працаўнікоў для ўзмаценьня ходу спараваньня палаткаў.

Ахова расьлінаў застаецца бяспрытульнай

Ін гледзячы на ўважтаньне ў друку кампанію па ахове расьлінаў ад шкоднікаў, гэтая справа ўсё нягэ застаецца бяспрытульнай і заганянай. Аб шкодніках гавораць з жартам, але надзьдзе вена і будзе не да жартаў, калі шкоднікі заявяць аб сваіх правах.

Калектывізацыя вёскі і падняцьце ўраджайнасьці

(Лельчыцы, Мазырскае акругі)

Лельчыцкі раён вельмі адстае ў працы па калектывізацыі вёскі. Калі ў 1927 годзе былі арганізаваны 2 калгасы, дык у 1928 г.—адзін калгас і ў гэтым годзе—таксама адзін калгас.

Прычыны слабае арганізацыі калгасаў у раёне заключаюцца ў непадрыхтоўцы сялянскай масы, вялай працы сельсаведаў і наогул культурных сіл вёскі ў гэтай галіне. Да гэтага трэба дадаць, што ў раёне яшчэ не правадзена земляўпарадкаваньне і слаба разгорнута мэліярацыя—у раёне ёсьць усяго 2 мэліярацыйныя таварыствы. Толькі агра-

Самаабкладаньне праходзіць паспяхова

ЛЕЛЬЧЫЦЫ (наш кар.). Дзякуючы падрыхтоўчай працы партыйных і камсэмоўскіх ачэек, на сходах сялянская маса выступае актыўна за самаабкладаньне, якое праводзіцца па 27 населеніцкіх пунктах на 8.938 руб. Гэтыя грошы пайдуць на добрабыт мясцовай і вёска раёну.

З работаю па падняцьці ўраджайнасьці справа стаіць крыху лепш—у раёне сьцеюць лубін, ужываюць тарфяное ўгнаеньне і попель у сялянскіх гаспадарках. Некаторыя камсэмоўскія ачэйкі раёну ўзяліся энэргічна за гэту працу, праводзячы раслушчальную масавую работу ў чырвоных кутках і хатах-чыгальнях і не пакідаючы практычнай працы, як напр., закладка паказальных участкаў і г. д.

Падрыхтоўка да пабудовы раённай электрастанцыі

ГОМЕЛЬ, (Наш кар.). Прыступлена да праектаваньня пабудовы ў Гомельшчыне раённай электрастанцыі. Павяна электрастанцыя павінна пачаць працаваць у 1933 г. Электрастанцыя будзе мець магутнасьць у 20 тысяч кіляват і абслужыць усю правысловаць Гомельшчыны і іншых акруг.

50 тыс. пуд. мінеральнага ўгнаеньня

АМСЬЦІСЛАВЕ, (Наш кар.). Недалёка ад Амсціслава на ўрочышчы «Бахроўка» пабудаваны фасфарытны завод, які выпрацоўвае мінеральнае ўгнаеньне для сельскага гаспадаркі. На зьмове ўжо здабыта 50 тысяч пудоў мінеральнага ўгнаеньня.

Растраты ў Койданайскім РВК

КОЙДАНАВА (Наш кар.). Загалчык фінансавай часткі Койданайскага РВК Дурэйка Пятрусь і бугальтар Коська Тодар растратілі 4.594 руб. казённых грошай. Коська—былы вадзеньнік і старшыня вёскае ўправы пры вемпах, Дурэйка—сын папа. Яны змаглі кожны дзень зьваўляцца на службу п'янымі, а таксама часта валажвалі на сваіх кватэрах п'яныя вечарыны за грамадзкія грошы. Дзякуючы зьвязаным адносінам да сьправа гэтых асоб, фінансавая частка РВК так забылася, што спецыяльная камісія ў прыпадку 29 дзён яшчэ ня выявіла фінансаванага становаіча РВК. Растратчыкі арыштаваны.

СКАЖЭНЬНІ КЛЯСАВАЙ ЛІНІІ

Два факты з дзейнасьці Асобнай Калегіі Вышэйшага Зямельнага Кантролю

I. АБОРОНА ПАПА

Сяляне сьля Белае, Полацкай акругі, адкрылі больніцу. Пад больніцу яны ваялі дом папа, які належаў ім па праве ўласнасьці, бо будаваўся дом на працоўныя грошы сьляня вёскі Белае.

Але забраўшы ў папа дом, пакінула яму зямлю і сад, які знаходзіцца каля больніцы. Хто вінаваты ў гэтай памылцы—дипер ня знойдзеш, бо з таго моманту мінула ўжо больш 5 год. Памылка хутка дала сябе адчуць.

Летам 1925 году поп пабудоваў для сябе ў садзе новы дом і ваажку паракейшаму. Атрымліваючы прыбыткі ад свайго паслужымнага «стада», карыстаючыся зямлёй і садом, поп ні ў чым не адчуваў патрэбы.

Летам хворыя сяляне, якія лячыліся ў больніцы, натуральна, хацелі гуляць у садзе. Але, як толькі поп заўважваў каго-небудзь з хворых у «сяго» садзе, рабіў скандал і з «хрысьціянскай» стараннасьцю заганяў хворага назад у душную атмасфэру больніцы.

Адчуваючы, што сад раней ці пазьней прыйдзе да больніцы, поп пачаў раскрадаць яго. Так, напрыклад, ён сысек 10 декарацыйных ёлак (з 26), якімі больніца была ага-

II. АБОРОНА КАЛЧАКОУЦА

Пры разьмеркаваньні сенажаці з запаснага фонду па Масткоўскім сельсавеце, Лупалаўскага раёну, Магілёўскай акругі, са сьпісу надзяляемых быў выключаны гр-н хутару Паплаўкі Георгі Сафранавіч Марнашанскі—стары штаб-капітан, былы калчакоўскі афіцэр, высланы з Сібіры. Гэты самы Марнашанскі, асесьшы ў Беларусі, у 1923 г. ажаніўся на былой памешчыцы Гатальскай, якая да рэвалюцыі мела ў вёсцы Паплаўкі майнтак з 330 дзесяціна зямлі.

Нейкім чынам ні была памешчыца Гатальская, ні яе паважаны муж ня былі зьняты з насьеджанага месца цэнтральнай камісіяй па высьленьні былых памешчыкаў і абое застаўся мазоліць вочы насельніцтву.

Можна таму сабе ўявіць, што сказала-б бедната, калі-б Марнашанскаму выначылі-б вучастак сенажаці нараўні з усімі! Не атрымаўшы сенажаці, Марнашанскі пачаў пісаць жалбы. Але зямельныя камісіі, у тым ліку Магілёўская акрэскамісія, сваімі пастановамі ад 25 чэрвеня 1928 г. адмовілі Марнашанскаму ў сенажаці, запрашанаваўшы яму задовольна сваймі 8-ю дзесяцінамі зямлі.

Здавалася, пытаньне вырашана. Як-бы ня так! Вы заблілі аб існаваньні АКВК. 6-VII за № 742 пасьледвала адміністрацыйнае распараджэньне Наркамзему і АКВК аб тым, што 2 дзесяціны сенажаці застаецца ў карыстаньні Марнашанскага да вырашаньня пытаньня ў АКВК. І 24-га ліпеня АКВК, па дакладу Лабаноўскага скасавала пастанова зямельных камісіяў і пастанавіла надзяліць Марнашанскага адной дзесяцінай сенажаці.

Сяляне былі здзіўлены такім «клясавым» падыходам. На агульным сходзе груп беднаты і б. чырвоных партызан Масткоўскага сельсавету—у ліку 150 чалавек—была ўхвалена 15 ліпеня рэзалюцыя пратэсту супроць пастановы АКВК. Лупалаўскі райвыканком і Магілёўскі акрыяканком (адносіна ад 27-X) узбудзілі пытаньне аб пераглядзе пастановы АКВК... Але пленум АКВК 5 студзеня г. г. з удзелам Лабаноўскага адхіліў гэтыя хадаішчэньні і зацьвердзіў пастанову АКВК ад 24-га ліпеня.

Так праводзіцца клясавая палітыка ў вёсцы асобамі, якім рабочая кляса даверыла справу ўмаценьня зьвязкі паміж рабочымі і сялянскімі.

Што скажа ЦКК-РСІ? П—н.

Гарсаветы выступваюць перад выбаршчыкамі

Справаздачныя сходы праходзяць пры вельмі вялікай яўцы выбаршчыкаў

Закрываць піўныя, пашыраюць сетку каапэрацыйных крам, палепшыць добрабыт акраін—партрабуюць рабочыя на сходах

98 проц. рабочых зьявілася на сход

(Завод «Дрэвапрацоўшчык»)

Завод «Дрэвапрацоўшчык» у працягу тыдня вытываў да справаздачнага сходу гарсавету. На ўсім сьпісках былі разьвешаны плякаты і лэзункі, якія заклікалі рабочых да 100 проц. яўкі на справаздачны сход. У суботу, у дзень сходу, першая зьмена пачала працаваць а 5 гадзіне раніцы, каб даць магчымасьць другой зьмене пачаць працу ў ідэальным выглядзе.

А з гадзіне для п'яніарскі атрад заводу і пажарнай дружны з аркестрам і лэзункамі вистраіліся каля заводу і заклікалі рабочых ісьці на справаздачны сход.

Дасканалая падрыхтоўка дали добрыя вынікі

100 проц. яўца на сход (Калектыву НКФ)

Што прапануюць рабочыя стالовак

Узмацніць санітарны агляд амбуляторыях

25 студзеня, а 7 гадз. увечары, у сталовіцы № 6 адбыўся сход рабочых і работніц стالовак МЦРК. Яўку на справаздачны сход нельга лічыць здавальняючай з 114 чалавек, што працуюць на гэтых прадпрыемствах, зьявілася ўсяго 73 чал., або 65 проц. з агульнага ліку рабочых.

Са справаздачай аб рабоце савету выступіў т. Мігункі і кандыдат у члены гарсавету, работніца Ледэр. Цікава адзначыць, што Ледэр аб сваёй рабоце ў савете мала толькі зьвяніць, што яна нічога не рабіла і вельмі рэдка наведвала сэкцыю, у якой яна павінна была працаваць. Пасьля дакладу пачаліся спрэчкі. Выказаліся 8 чалавек. Выступаўшыя таварышчы зазначылі, што побач з вялікімі дасягненьнямі ў рабоце гарсавету, ёсьць рад галін, дзе работа праведзена неўстацальна.

Да гэтага часу яшчэ ня зьвернута ўвага на антысанітарнае становішча рынкаў. Малака, што прадаюць сяляне на рынках, не кантралюецца, напалову зьмешана з вадой, Коска

Наказ сапёраў

Закрываць піўныя, пашыраюць сетку каапэрацыйных крам

МАГІЛЁЎ. Чырвонаярмейцы асобнага сапёрага батальёну №-скага стралковага корпусу паслалі на бацькаўшчыну 28 лістоў з вяртэнымі прапановамі: каго абіраць у саветы.

Чырвонаярмейцы на справаздачным сходзе па дакладу Магілёўскага гарсавету задалі 240 пытаньняў. 13 чалавек выступіла ў спрэчках.

Наведваньне сходу—87 проц. Рэвалюцыя па дакладу гарсавету мае 50 пунктаў. Яна патрабуе: — палепшыць стан школ, палепшыць абслугоўваньне сьляня сьлянскай амбуляторыяй, дабіцца больш уважлівых і вельміх адносін да сьляня з боку мэдысанау; — асьвятліць ваколіцы гораду і сады за кошт выніцця электраэнергіі з перавагу, сынагог і інш. рэлігійных устаноў; — павясьці барацьбу з п'янствам шляхам скарачэньня вырабу сьпі-

ТАВ. ГАЛАДЗЕД АБ ЗАДАЧАХ АСОАВІЯХІМУ

(На пленуме ЦС Асоавіяхіму БССР)

26-га студзеня ў ДOME Чырвонай арміі пад сьпрынством тав. Галадзёда адкрыўся чарговы пленум Цэнтральнага Савету Асоавіяхіму БССР.

Справаздачу рабіў дэпутат вету, абраны ад калектыву НКФ, тав. Мігуні. На сход з'явіліся 125 чал.—100 проц. калектыву.

Такая поўная з'юка павінна быць аднесена бязуюмна за кошт значнай падрыхтоўчай работы, праведзенай мясцомам і дэпутатамі НКФ. З 1-га студзеня быў арганізаваны гурток гарсавету. Была выпушчана спецыяльная насьценгазэта, прысьвечаная працы гарсавету, пры чым рэдакцыяй быў напярэдадні арганізаваны збор пісьмовых прапаноў новаму гарсавету. Усёго было сабрано такім чынам 80 пісьмовых прапаноў.

Лічча за тыдзень да сходу дэпутатамі была праведзена гутарка аб працы савету ў п'янаэтрадзе. П'янаэтрады быў прыняты свой п'янаэрады наказ павому гарсавету з 20 пунктамі.

У дзень справаздачы п'янаэтрад пад гул бубна папоў у памяшкань-

Пад знакам дзелавой і актыўнай самакрытыкі
ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Справаздачная кампанія па горадзе праходзіць аздавальваюча. З'юка на сходы ў большасці дасягае 85-90 проц.

На фабрыцы «Дзвіна» і на фабрыцы Швейпром на сходы з'явіліся ўсе 100 проц. выбаршчыкаў. Слабая з'юка на службе цягі чыгуны—51 проц.

Спрэчні па дакладах прайшлі пад знакам дзелавой і жывой самакрытыкі. На фабрыцы «Дзвіна» работніцы выступалі актыўна, як ніколі, і патрабавалі ад дакладчыка аскарага адказу, чаму яны выкаваны наасобныя пункты старога наказу, дзе быў гарадзі савет,

У ЦСУ рацыяналізацыя не праводзіцца
Гэтымі дзямі прадстаўнікі НК РСІ СССР і Беларусі правалі ў ЦСУ навару агляд з мэтай высветліць, як выконвае ЦСУ дырэктывы партыі і ўраду па рацыяналізацыі працы. Да ўдзелу ў нарадзе былі прыцягнуты прадстаўнікі мясцоваму, эканамкамііі, насьценгазэты і г. д.

Выяўлена, што матар'ялы РСІ па арганізацыі і правядзеньні рацыяналізацыі няма ведама куды загінулі ў ЦСУ. Спецыяльная пастанова НК РСІ ад 30-га жніўня 1928 г. аб утварэньні па ўстановах арганізацыйных бюро рацыяналізацыі — выконваецца ЦСУ толькі праз 3 месяцы. Бюро рацыяналізацыі ўтвараецца ў ЦСУ аж у канцы сьнежня, якое лічыцца толькі на паперы. У ЦСУ нават ня ведаюць, што ёсць часопіс «За рацыяналізацыю».

Бухгалтэрыя залушчана, з працай не спраўляецца. Перавод бухгалтэрыі на новы спрощаны мэтад уліку пакуль што не ірадачыцца. Ім праводзяць рацыяналізацыю акруговыя ступравы—ЦСУ ня цікавіцца. Да гэтага часу не праводзіцца сыстэма кантролю над выкаваньнем урадавых дырэктыв і загадаў.

Адміністрацыя ЦСУ нічога ня ведае аб існаваньні пастанова СНК БССР аб утварэньні па ўстановах такога кантролю («Бюл. СНК № 7») і аддае най інструкцыі НК РСІ па гэтым пытаньні. Атрымаць патрэбны матар'ял у ЦСУ не заўсёды магчыма. Акругі ня могуць атрымаць ад ЦСУ патрэбных для сваёй працы лічбовых вестаў.

Справаздачу рабіў дэпутат вету, абраны ад калектыву НКФ, тав. Мігуні. На сход з'явіліся 125 чал.—100 проц. калектыву.

Такая поўная з'юка павінна быць аднесена бязуюмна за кошт значнай падрыхтоўчай работы, праведзенай мясцомам і дэпутатамі НКФ. З 1-га студзеня быў арганізаваны гурток гарсавету. Была выпушчана спецыяльная насьценгазэта, прысьвечаная працы гарсавету, пры чым рэдакцыяй быў напярэдадні арганізаваны збор пісьмовых прапаноў новаму гарсавету. Усёго было сабрано такім чынам 80 пісьмовых прапаноў.

Лічча за тыдзень да сходу дэпутатамі была праведзена гутарка аб працы савету ў п'янаэтрадзе. П'янаэтрады быў прыняты свой п'янаэрады наказ павому гарсавету з 20 пунктамі.

У дзень справаздачы п'янаэтрад пад гул бубна папоў у памяшкань-

Пад знакам дзелавой і актыўнай самакрытыкі
ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Справаздачная кампанія па горадзе праходзіць аздавальваюча. З'юка на сходы ў большасці дасягае 85-90 проц.

На фабрыцы «Дзвіна» і на фабрыцы Швейпром на сходы з'явіліся ўсе 100 проц. выбаршчыкаў. Слабая з'юка на службе цягі чыгуны—51 проц.

Спрэчні па дакладах прайшлі пад знакам дзелавой і жывой самакрытыкі. На фабрыцы «Дзвіна» работніцы выступалі актыўна, як ніколі, і патрабавалі ад дакладчыка аскарага адказу, чаму яны выкаваны наасобныя пункты старога наказу, дзе быў гарадзі савет,

Перавыбары рэдкалегій насьценгазэт на падставе масавасьці

Доўга іспавалі гурткі рабселькораў. Хто ня ведае кур'эзаў у іх працы? Ня збіраемся і мы іх пералічваць. Скажам, што толькі адзінкі з іх займаліся сваёй ненасрэдняй працай. Большасць-жа займалася ці «спалітучобай» ці імкнулася зрабіць з члена гуртка кваліфікаванага рабкора-газэтка. Вось гэтыя вузлавы спецыяльныя мэты былі галоўнымі тормазамі ў нашэраўні, рагорганізаваны рабселькорскага руху. Мы ўжо не гаворым, што кожнаму гуртку было вельмі цяжка выдзеліць зольнага кіраўніка. Друкаваныя-ж газэты ня мелі магчымасці задавоіль кіраўнікамі гурткаў нават горад Менск. Усё гэта прывяло да таго, што ў апошні час павялічылася колькасць скаргаў на немагчымасць стварыць гурток, на тое, што бяз гуртка насьценгазэце цяжка працаваць і г. д.

Узяты IV Усеагульнай нарадай рабселькораў курс на масавасць, адраду зрушчыў гэту працу.

Раней, пры палажэньні, калі рэдкалегію абіраў гурток рабкораў, мы былі сьведкамі, як члены гуртка і сходу самі сябе «абіралі», бо іншых ня было на сходзе: збіралася 5-10

чалавек і рабілі перавыбары. Маса, увесь калектыв у прымаўлі ўдзелу ў выбарах рэдкалегіі, а-за гэтага калектыву наўважліва прыслухоўваўся да голасу гэтай рэдкалегіі.

Цяпер падамо два прыклады. Перавыбары рэдкалегіі ў Белдзяржстраху і Мен. паштова-тэлеграфнай к-ры. У перавыбарах удзельнічаў увесь калектыв. У спрэчках па справаздачы рэдкалегіі — дзесяткі выступленьняў з дзелавой крытыкай і прапановамі: як палепшыць працу, на што больш звярнуць увагу і г. д. Самі перавыбары ўжо падаюць надзею, што налетны жадае працаваць вакол насьценгазэты. Рэдкалегіям трэба толькі з'арганізаваць, накіраваць у належны бок жаданьне калектыву.

Трэба зазначыць па добры прыклад насьценгазэты Белдзяржстраху. Рэдкалегія перад перавыбарамі правяла анкету сярод супрацоўнікаў на тэму: «адмоўныя і станоўчыя бакі насьценгазэты і пажаданьні». Пры уважлівым правядзеньні анкеты, рэдкалегія атрымае калектывную дапамогу ў сваёй працы. Іншым рэдкалегіям трэба гэту практыку скарыстаць.

П. Н.

Сьвённа ў памяшканьні 8-этагоўкі МЦРК (Савецкая вул. № 69, а 9-га дзёне ўвечары ФРУНЗАЎСКІМ РК ЛКСМБ І ПРАЎЛЕНЬНЕМ МЦРК анімаецца НАРАДА КАМСАМОЛЬЦАЎ, АБЕДАЮЧЫХ У СТАЛОЎ. КАХ МЦРК.

Пасьля нарады—КАНЦЭРТ. Уваход па камсамольскіх білетах. Яўна загадчыня сталовых абавязкова. Запрашаюцца абслугоўваючы персонал сталовых, а таксама КАМСАМОЛЬЦЫ КАСТРЫЧНІКАЎ-СКАГА РАЁНУ, якія харчуюцца ў сталоўнах.

ФРУНЗАЎСКІ РК ЛКСМБ ПРАЎЛЕНЬНЕМ МЦРК

Л. ГРАДЗЯНСКІ.

Пад знакам дзелавой і актыўнай самакрытыкі
ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Справаздачная кампанія па горадзе праходзіць аздавальваюча. З'юка на сходы ў большасці дасягае 85-90 проц.

На фабрыцы «Дзвіна» і на фабрыцы Швейпром на сходы з'явіліся ўсе 100 проц. выбаршчыкаў. Слабая з'юка на службе цягі чыгуны—51 проц.

Спрэчні па дакладах прайшлі пад знакам дзелавой і жывой самакрытыкі. На фабрыцы «Дзвіна» работніцы выступалі актыўна, як ніколі, і патрабавалі ад дакладчыка аскарага адказу, чаму яны выкаваны наасобныя пункты старога наказу, дзе быў гарадзі савет,

С—ка.

Справаздачу рабіў дэпутат вету, абраны ад калектыву НКФ, тав. Мігуні. На сход з'явіліся 125 чал.—100 проц. калектыву.

Такая поўная з'юка павінна быць аднесена бязуюмна за кошт значнай падрыхтоўчай работы, праведзенай мясцомам і дэпутатамі НКФ. З 1-га студзеня быў арганізаваны гурток гарсавету. Была выпушчана спецыяльная насьценгазэта, прысьвечаная працы гарсавету, пры чым рэдакцыяй быў напярэдадні арганізаваны збор пісьмовых прапаноў новаму гарсавету. Усёго было сабрано такім чынам 80 пісьмовых прапаноў.

Лічча за тыдзень да сходу дэпутатамі была праведзена гутарка аб працы савету ў п'янаэтрадзе. П'янаэтрады быў прыняты свой п'янаэрады наказ павому гарсавету з 20 пунктамі.

У дзень справаздачы п'янаэтрад пад гул бубна папоў у памяшкань-

Пад знакам дзелавой і актыўнай самакрытыкі
ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Справаздачная кампанія па горадзе праходзіць аздавальваюча. З'юка на сходы ў большасці дасягае 85-90 проц.

На фабрыцы «Дзвіна» і на фабрыцы Швейпром на сходы з'явіліся ўсе 100 проц. выбаршчыкаў. Слабая з'юка на службе цягі чыгуны—51 проц.

Спрэчні па дакладах прайшлі пад знакам дзелавой і жывой самакрытыкі. На фабрыцы «Дзвіна» работніцы выступалі актыўна, як ніколі, і патрабавалі ад дакладчыка аскарага адказу, чаму яны выкаваны наасобныя пункты старога наказу, дзе быў гарадзі савет,

С—ка.

Пастанова калегіі НК РСІ Бел. па справе Памяранцава

Падрыхтава пра гэту справу п'ісалася ў «Звязьдзе» № 275, ад 30-XI-28 г. у «лістку РСІ» пад назвай «Падарунак Наркамгему». Там расказвалася, як Наркамгем паднёс у падарунак свайму працаўніку дзяржаўную гаспадарку.

Калегія НК РСІ на пасяджэньні ад 13-XI-28 г. вынесла па гэтай справе наступную прапаву:

- 1) 19-IV-25 г. па распараджэньні лесавіраўніцтва адбылася перадача Памяранцаву надзелу з будынкамі праз ляснічага, якую (перадачу) лічыць незаконнай па форме і няправільнай па сутнасці.
- 2) Замацаваньне вучастку зямлі за Памяранцавым Буда-Кашалёўскай РЗК, а потым 22-VI-28 г. Гомельскай АЗК ня ўгрунтавана на неабходнай у даным выпадку пастанове СНК, а таму іраціць праявіць ЦВК паставіць пытаньне аб выняцыці перададзенага надзелу з будынкамі з уладаньня Д. В. Памяранцава.
- 3) Адзначыць, што з боку гомельскіх установаў, узбудзіўных хадатайніцтва аб перадачы Памяранцаву надзелу з будынкамі, мела месца яўнае праўленьне пратэцыянізму, а з боку НКЗ, задавоільнага гэта хадатайніцтва,— праўленьне безгаспадарчых і надбайных адносін да дзяржаўнай маёмасці.
- 4) Тав. Хрушчову паказаць, што ён, як алкаголю працаўнік кіраўніцтва лясамі, павінен быў ведаць, што перадача лесавіраўніцтвам службовага надзелу з будынкамі ў карыстаньне гр-на Памяранцава і яго сям'і (як гэта відаць з дакументаў) у якасьці ўзнагароды за асабістыя заслугі— зьяўляецца актам незаконным.

Паказаць тав. Ткачову, што ён ня вытрымаў узятый ім у пачатку правільнай лініі ў гэтым пытаньні і не даў ён да канца.

5) Пытаньне аб няправільных дзеяньнях т. т. Прышчэпава і Тамковіча перанесці на разгляд парткалегіі.

6) Паставіць адпаведныя арганізацыі па месцы знаходжаньня былых работнікаў Гомельскага губ. вык. камітэту т. т. Каровікава, Міхайлава і Готшалка аб іх удзеле ў гэтай справе.

Жаўчыны—на выбарах Вялікая актыўнасць сялянак.—Каля 20 проц. жанчын у саветах

Кампанія выбараў у саветы 1926-27 г. дала зьніжэньне процанту жанчын у саветах. Толькі 7 проц. агульнага ліку членаў саветаў складалі жанчыны.

У гэтым годзе былі прыняты ўсе меры да найбольшага ўцягненьня жанчын у саветы, да фактычнага ажыццяўленьня праў работніцы і працоўнай сялянкі. Быў даны рад дырэктыву—дабіцца 20 проц. жанчын у новым складзе саветаў.

Карэспандэнцыі з месца гавораць аб значным росьце актыўнасці жанчын на выбарах у сельсаветы.

З Цэрахаўскага раёну (Гомельшчына) паведамляюць, што жанчыны праявілі на сходах нябывалую сьмеласьць і актыўнасць.

Аб вялікай актыўнасці жанчын пішуць нам з Пухавіцкага, Рачыцкага, Лельчыцкага і раду інш. раёнаў БССР.

Бяднячкі і сярэднячкі сьмела выступаюць у спрэчках, крытыкуюць работу саветаў, па-

трабуюць самааб'яднаньня, калектывізацыі вёскі, дамагаюцца адкрыцьця школ, лясняў і г. д. Сялянкі настойліва падтрымліваюць кандыдатуры жанчын у саветы і даюць адвады кулацкім падпывалам.

У той час, як у 1926-27 г. зьявілася на справаздачных сходы 26,4 проц. выбаршчыц, зараз мы маем 43,5 проц. лўкі жанчын (у сярэднім па БССР).

У той час, як у пазалеташнім годзе ўдзельная вага жанчын у сельсаветах складала 7,3 проц. у гэтым годзе яна ўзьнялася да 19,3 проц.—у некаторых акругах лік абраных у сельсаветы жанчын перавысіў 20 проц.

У радзе сельсаветаў старшынямі выбраны жанчыны.

У Мадонскім сельсавеце, Рачыцкага раёну, напрыклад, старшыняй абралі сялянку-бяднячку Старавойтаву, якая працавала раней на суконнай фабрыцы.

Б.

ПЕРШАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ ПА БАРАЦЬБЕ З АЛКАГАЛІЗМАМ

26-27-га студзеня ў Менску адбылася першая канфэрэнцыя па барацьбе з алкагалізмам.

У рабоце канфэрэнцыі прымала ўдзел каля 150 дэлегатаў—прадстаўнікоў ад фабрык і заводаў.

Вялікі даклад на тэму «Культурныя рэвалюцыі і барацьба з алкагалізмам» зрабіў загадчык АПА акругому партыі тав. Цэнцыпэр.

— Алкагалізм—кажа тав. Цэнцыпэр адзін з самых небясьпечных паптых ворагаў, таму што ён разлагае грамаду, ішокадзі сацыялістычнаму будаўніцтву. Алкагалізм павялічвае сьмяротнасць, дае рост псыхічных захворваньняў, павышае злачыннасць і адбіваецца на вытворчасці працы.

Тав. Цэнцыпэр падтвэрджае свой даклад рэдам цікавых лічбаў.

У 1927 годзе па ўсяму СССР было выпіта гарэлка на 1 мільярд 200 тысяч рублёў. На гэтыя сродкі можна было набудаваць кватэры, дзе налі-б прытулак і мільён 200 тысяч працоўных. На гэтыя сродкі можна было-б набыць 720 тысяч трактараў.

А вось лічбы, якія паказваюць шкоду алкаголю:

сяч пудоў патрэбнага нам жыта прападае.

Дакладчыка дапаўняе доктар Афонскі, які прыводзіць лічбы росту спажываньня алкаголю ў Беларусі.

— У 1925-26 годзе ў БССР было выпіта 250 тысяч ведзёр гарэлка. У 1927-28 г. гэта лічба дасягла 899 тысяч ведзёр, ня лічачы выпітых у тым-жа годзе 850 тысяч ведзёр піва.

Толькі рэпрэсыўнымі мерамі п'янства не пераможам,—кажа ў заключэньне тав. Цэнцыпэр. Тут патрэбна вялікая выхаваўчая праца. Трэба растлумачыць працоўным усю шкоду алкаголю, аб'явіць грамадзі баякот п'яніцам, утварыць думку, што п'янства непадушчальнае зьявішча.

Даклады выклікалі ажыўленьня спрэчкі. Выказалася каля 20 чал.

Тав. Ізох (ішляны завод «Пралетары») зазначае, што працоўныя цяпер жывуць значна лепш, чым пры царызме, але спадчына мінулага—алкагалізм застаўся. П'янства рабочых каштуе страхасе шмат грошай. За апошні месяц прагулы на заводзе даходзяць да 15 проц. Трэба абвясціць вайну алкагалізму.

Тав. Талстой (завод «Энэргія») адзначыў, што пасля палучкі некаторыя рабочыя ня выходзяць на работу па 3-4 дні, часта пахмяляюцца каля варштатаў. Вытворчасць працы ў зьвязку з гэтым падае.

Тав. Харунжы (будульнік) запрапанаваў зьменшыць продаж гарэлка. Усе выступаўшыя спыніліся на адным—трэба мабілізаваць усю грамадзкую думку вакол пытаньня аб барацьбе з алкагалізмам.

Цэнтральны Савет прарабіў вялікую працу. Так, колькасць членаў Т-ва ўзраста на 31 проц і даходзіць да 154 тысяч чалавек. Наш актыўны гэты перыяд вырас да 21 проц. агульнага ліку членаў Т-ва. Лічбў прымяне ўдзел у рабоце ўскі сьмалы Асоавіяхіму. У далейшым трэба лічча больш павялічыць наш актыў, трэба дабіцца, каб ён узрос па меншай меры да 35 проц.

Перад Асоавіяхімам стаяць тры асноўныя задачы.

Першая задача—кажа тав. Галадзед—гэта вайсковая падрыхтоўка працоўнага насельніцтва БССР,—гэта ваянізацыя працоўных. Мы не павіны забываць, што Асоавіяхім адзінак грамадзкай арганізацыя, калі ня лічыць Чырвоную армію, якая кіруе гэтай важнейшай справай. І трэба сказаць шчыра, што пасьпехі нашы ў гэтай справе яшчэ невялікія. На гэтую галіну работы пленум павінен звярнуць самую сур'ёзную ўвагу.

Другая задача, якая стаяць перад Асоавіяхімам—гэта навучаньне насельніцтва авіяхім-абароне, растлумачэньне працоўным ролі хэміі ў будучай вайне. Трэба заастроіць яшчэ больш гэты пытаньне, трэба арганізаваць грамадзкую думку краіны вакол небясьпекі вайны і ролі хэміі ў ёй.

Трэцяя ня менш важная задача—пры дапамозе хэміі ўзьяць ураджайнасць нашых палёў.

І тут Асоавіяхім павінен адграць вялікую ролю. Ён павінен растлумачыць сялянству значэньне хэмічных угнасьняў, навучыць яго карытацца гэтым угнасьням.

Узьяньне ураджайнасць палёў—гэта адна з важнейшых задач, на якую партыя і савецкая ўлада звяртаюць цяпер самую сур'ёзную ўвагу.

Пасьля справаздачы тав. Дрыленка аб дзейнасці ЦЛХ Асоавіяхіму Беларусі, пленум заслухаў лекцыю праф. Значынскага на тэму: «Хэмія ў ваяннай справе». Лекцыя суправаджалася дэманстрацыяй спосабаў ужываньня хэміі.

Рабочае вынаходніцтва

Камісія садзейнічаючы рабочаму вынаходніцтву пры ВСНГБ на апошнім пасяджэньні разгледзела лічбавую вынаходку, прадстаўленую супрацоўнікам ДНУ т. Мейерам.

Вынайдзены тав. Мейерам электрычны апарат папярэджае сыгналізацыяй аб пакаражы, узломе і такім чынам ахоўвае прадмет, да якога ён нябачна прымацаваны. Прылада Мейера настолькі чужая, што даводзі малейшае датыкальнасці да яе, каб яна дала сыгнал (звон) варце. Асабліва каштоўным апарат зьяўляецца для музеяў і банкаў.

Камісія прызнала вынаходку каштоўнай і цікавай. Паставоўлене хадатайнічаць перад трэстам слабых токаў аб месавых выбарах прылаж вынаходкі т. Мейера. Вынаходка Мейера запатэнтавана.

„Кривая аблона“ -- у БДТ-1

«Кривая аблона» — што гэта? Аблона — мала хто ведае гэта слова. Некаторыя думаюць — аблына. Я пытаўся ў некаторых тварышоў, якія добра ведаюць беларускую мову, што гэта азначае. Пачынаюцца эдагалкі. Нарэшце, слоўнік Некрашэвіча і Байкова. Але і там няма гэтага слова. Кажуць, можна ў Віцебшчыне паціць яго, або ў слоўніку Насовіча знайсці. Усё-ж, кажучы, аблона — даміна, «плоскасць». Дык чаму-ж кривая? Неузвученасць застаецца. Кривая можа таму, што горой п'есы найшлі крымыя шляхам? Да такога вываду прыходзіш, праглядзеўшы пастаноўку.

Некалькі слоў пра змест п'есы. 1917 год. Гарбуш Якуб жыве ў лодкачым Агее. Ён кахае дачку Агее Амілку, але... «асабліва, ня так, як іншыя хлопцы». Амілка кахае Сьдэнку, хуліган і злодзея. Ён ужо два тыдні сядзіць у вастрозе. Але выпусцілі. Ён груба прапуна Амілкіны аманіцца. Але яна абурана яго ўчынкамі і грубасцю. Аднаўляе і заўважыла, што пойдзе за Якуба.

Васельле. Госьці вяселья, але маляды перажываюць унутраную трагедыю: яны адчуваюць фальш становішча. На вяселье ўрываецца Сьдэнка. Амілка ўцякае з ім. Мінута тры гадзі. Сьдэнка пракараўся ў Чырвонай арміі. Яго арміштоўваюць. Якуб — камісар ЧК. Сьдэнка неакаціцца, што Якуб пазнае яго і тады будзе яму дрэнна. Падмаўляе камеру ўцякаць, але сам-жа парушае свой плян. Яго вызваліла пасля допыту намеснік камісара ЧК Равіч.

Кватэру Амілкі, куды прышоў Сьдэнка, абкружыла ЧК. Сьдэнка хаваецца ў скарпе. Амілка хоча выратаваць яго, але сама-ж выдае. Сьдэнку арміштоўваюць.

Вось матар'ял п'есы, які-б у іншым афармленні мог бы даць цікавую рэвалюцыйную пастаноўку. Але а пачатку да канца п'есы адчуваецца фальш.

Якуб (а лібрэто мы пазнаем, што гэта рабочы фабрыкі абутку) сядзіць на беразе Давына, грае на гармоніку. Стварэцтва ўражаньне, што гэта аб'ява, блізка да таго, што ўражывае, але не, гэта ня так. Ён проста ні то, ні сё. Гэта не рабочы. Ён часам кніжна, вычурна гаворыць. Ён кахае Амілку за «цібы душы», ня як жанчыну, і «жыць з ёй будзе ня як з жанчынай»...

Ну, на што гэта патрэбна? Ці можа гэта каго-небудзь пераканаць? Ён хоць і гарбуш, але дарослы чалавек і зусім не «недальска», як яго чвасмі залуць, фізічна аларовы чалавек, больш сутулы, як гарбаты. І вось гэты чалавек у другой дзві запальваецца звычайна звычайна звычайна. Ён кідаецца на Сьдэнку а нажом.

А далей яшчэ лепш. Якуб, які нават шлюб у паркве браў, прап'я ікі час (3 гадзі) робіцца вельмі сьлядомым і адным камуністам-камісарам ЧК. Наогул гэта можа быць, але для гэтага патрэбны доўгадзёны гарт. А як гэта магло адарыцца ў даным разе? Ці-ж можна ўсур'ёз прымаць такую сіэну ўдзель у рэвалюцыі, як бессасоўная багатня са стрэльбамі на ваконіцы гораду ў Кастрычніку 1917 году? Ці-ж даволі праберчы са стрэльбай рал на споне, каб стаць сапраўдным рэвалюцыянерам? Хто паверыць, што гэты мяккацелы гарбуш, якім ён паказаў у пачатку п'есы, у ЧК пачне вышываць куды вярці?

Ня лепш і эдакія сцены. Гэты самы Якуб, які тры гадзі пазад кідаўся ў нажом на Сьдэнку, нараз усім спакойна рэагуе на пашчоты Амілкі: ён хоча толькі... вышывіць, дзе знаходзіцца Сьдэнка. Між іншым, Якуб ня ідзе «крывою аблонам».

Амілка таксама скрозь фальшым персанаж. Яна гадалася на волі, ля берагу рэчкі і «толькі раз у жыцці спалохалася». Па усім відаць, што яна павінна быць моцнаю натурою. Яна можа ў запале, пасварыўшыся, пайсці замуж не за таго, каго кахае, можа і пайсці куды хочан за тым, каго кахае. Але наўрад ці можа зрабіць тое, на што яе гвалціць аўтар п'есы А. Рамановіч. Дзяўчына з мяшчанскага асяродзішча, якая адражаецца пайсці замуж за чалавек, якога не кахае, але да якога з маленства прызвычалася, бо гадалася з ім, бярэ шлюб у царкве. Ёе мяшчанская мараль не дазваляе ёй жыць бяз шлюбу. Але, пасля царкоўнага шлюбу з Якубам, яна зусім лёгка кідае яго і ўцякае са Сьдэнкам. Дзе-ж гэтыя ланцугі маралі, якія не дазвалялі ёй раней жыць з каханым ёй Сьдэнкам? А ліны былі, іначай не магло быць.

У канцы п'есы яна ўжо не дэкарасаваная мяшчанка, а хутчэй сяроднага пашчубу катокта. Гэта перамяна за тры гадзі. Яна стала дапаможніцаю Сьдэнка, але нікому ад яго не навучылася. Яна вельмі наўная і праз гэта выдае Сьдэнку. Наўнясьць сцэны Амілкі з Якубам проста вышэй уцякае меры.

Сьдэнка — гэта хуліган і злодзея. Ён сядзіць у вастрозе, «ня сьдзіць у шапку». Гэта ў першыя дні рэвалюцыі. Але праз тры гадзі Сьдэнка ўдзёрся ў армію, там пракараўся і ўдзёр. Але трапіў у ролны горад і не ў каго-небудзь з былых прыяцеляў, а... у агента ЧК (праз памылку!) распытвае, як перайсці граніцу ў Латвію. Потым, арміштаны, наўня Сьдэнка раскавае сваёму былому прыяцелю Зьмітру Усё чыста пра свае планы, золата, дыяменты... Надобная-ж наўная спана паўтараецца яноў пры доньце Сьдэнка ў ЧК.

Але ўсё-ж Сьдэнка бадай што менш штучны за Якуба.

З іншымі персанажамі справа прыблізна такая-ж. Ёсць у п'есе нават свой інтэрнацыяналізм. У вастрозе, у камеры, сабраліся: «істин по-русский человек» — у асобе белага каштала Разанала, «палачок» — у асобе баянскага тыпу Фраецкага, павінен быць і «жыдок» — у асобе юрэй-сіекуланта Гельдмахаера. Ну, ёсць і беларусы. Чым не «інтэрнацыяналі?»

Ня горай і з «беларускаю самабытнасцю». Яна, гэтая «самабытнасць» прадстаўлена Давыно і ўпамінаўнем Полацку і Менску. І больш нічога.

Трэба яшчэ раз падкрэсліць, што п'еса магла стаць рэвалюцыйнаю, але стала недарэчнасцю. Сцэны рэвалюцыі — проста сьмешныя. Декларатыўнае афармленне ўбогае.

Гра артыстыч, як заўсёды, добрал, але што можа зрабіць дасканалы артыст над усім нераспрацаванам п'есаю, паўнаю ўнутраных супярэчнасцяў?

Вывад можна зрабіць адзін: ужо лепш даць добрую перапланую п'есу, чым недарэчную арыгінальную. П'есу трэба грунтоўна перарабіць, або зусім змяніць а рэпертуару, бо нікады марынаваць на гэтай пастаноўцы артыстычнымі сіламі.

В. Г.

М Е Н С К

43 мільёны гандлёвага звароту

Увесь зварот Беларандлю за 1927-28 г. (рэалізаваны прадукцыі беларускай прамысловасці і закупля тавараў для яе) складае 43.234.000 р.

Па папярэднім гандлёвым плане на бягуцы 1928-29 год Беларандлем м'яркуецца рэалізаваць прадукцыі розных трэстаў, сымдыятаў і прадпрыемстваў на 50.700.000 р.

Абсталяваньне трамвайнай падстанцыі

Учора ў Менск вярнуўся намеснік старшыні Менскага гаравету т. Рабінювіч, які ездзіў у Вену для ўрадування пытаньня аб тэрмінах выканання замежнай фірмай заказаў на абсталяваньне Менскай трамвайнай падстанцыі.

Тэрмін выканання гэтага заказаў удалося зменшыць на адзін месяц. Згодна дамовы, абсталяваньне павінна быць выслана ў Менск не пазней 7 мая. Кошт заказаў — 50-60 тыс. рублёў. Трамвайная падстанцыя будзе знаходзіцца на гарадзкой электростанцыі.

У канцы мая ў Менск прыбудуць з Масквы першыя 10 трамвайных вагонаў. У пачатку ліпеня трамвай будзе пущан на першай лініі — Савацкай вул. — Камароўка.

Зацверджаны прэкт клінічнага гарадку

Прэкт пабудовы ў Менску новага ўніверсітэцкага клінічнага зацверджаны. Для клінікі асаблівацца на 1 армянскім трактэ вучастак у 15 гектараў. Выдзіліць работы пачынуцца ў красавіку ў першую чаргу будзе прыступлена да пабудовы 2-х катэджна-тэрапеўтычна-хірургічнай клінікі і 1 корпусу інтэлектуальнай клінікі. Учорна ўсё тры катэджы сьдана будучы скончаны. На работы напрабуецца каля 1 мільёну рублёў.

Тэрмомэтры сьвечнай вытворчасці

Трэстам хатладчай механікі ў Маскве пазадана вытворчасць тэрмомэтраў, якія дагэтуль завозіліся з-за граніцы. Беларандля атрымаў ужо першую партыю тэрмомэтраў у 1.200 штук. Усе яны размяркоўвалі па акругах. Якісць савецкіх тэрмомэтраў добрал і аднаўляе сваёму прызначэнню.

Першы на Беларусі фабзавуч гарбароў

З 1-га лютага ў Менску адрыўваецца першы на Беларусі фабзавуч гарбароў па 30 чал. Куды будучы выбірацца ў горад на працяржэствы. Працэнтэцца адчынены новы 2-х фабзавуч гарбароў у Шабоўку і Магілёве пры пабудове там абуткавай фабрыкі і мэтаўвага заводу.

Аб пабудове мэхані-заводнай гуты

Нам. кіраўніка Беларандлю т. Славікоўскі паведаміў нашаму супрацоўніку: Падаток будаўнічых матар'ялаў.

За дзень

— УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД ГАРБАРОЎ. Усебеларускі зьезд гарбароў склікаецца ў канцы сакавіка. З першага па 20 сакавіка будуць праведзены акруговыя канферэнцыі самозу для перавыбару акругавых дэлегацый.

— ПЕРАВЫБАРЧАЯ КАМПАНИЯ У РАБОЧАЙ КААПЕРАЦЫІ. Перавыбарчая кампанія на рабочай кааперацыі Беларусі пачнецца 15 лютага. Кампанія працянецца да 15 красавіка.

— ДОМ ТРЭСТАЎ. У Менску праектуецца пабудова новага дому. Раз'мерам у 600 кв. саж., 450 кв. саж. будзе занята кватэрамі трэстаў і 150 — пад кватэры. Кошт дому вызначаецца ў 600 тысяч рублёў.

— УЗНАГОРАДА ОРДЭНАМ «ПРАЦОЎНАГА СЬЦЯГУ» ЗАВ. «БАЛЬШАВІК» аббудзецца 23-га студзеня ў Доме Культуры. Рабочыя заводу пастанавілі працаваць у няждзельні і зрабіць 28-га студзеня днём адпачынку і святавання ўзнагароды ордэнам.

— ПАБУДОВА ДОМУ ДЛЯ ШКОЛЫ МЭДЫЦЫНСКІХ СЯСЬЦЁР. ЦК «Чырвоная Крыж» пастанавіў у бяжучым годзе прыступіць да пабудовы 3-хнаварховага дому для школы медыцынскіх сясьцёр. У памяшканні будучы размяшчаюцца акрамя класнаў, лябараторыі і інтэрнату на 250 слухачок курсаў. Пабудова памяшкання будзе каштаваць 300.000 рублёў.

Памяць тазырышы

Жыцьцёвы шлях У. Ф. Луці, як аднаго з многіх вяртараў, быў сапраўдным шляхам барацьбы. З маленства, пакінуўшы сям'ю на Гордзевічынне, ён становіцца на заводскую працу ў Петраградзе. У 1917 г., уступіўшы ў рады Чырвонай гвардыі, разам з Іліерскімі рабочымі ў юнацкім урочышце вылавецца на Кастрычнікавых баракалах.

Увесь час грамадзянскай вайны ўдзельнічаў у паўдзённым, паўночным і экадзім франтах, прыліна пераносычы ўсё труднасці таго часу, змагаўся, не лікдуючы ні сіл, ні самага жадна, за абарону маладой Савецкай рэспублікі, як перадачы, стойкі баец РСЧА.

Пасля савецкай грамадзянскай вайны і да восені мінулага году прапанаваў пайсці ў армію ў М-скім палку Беларускай дывізіі, і апошні час сапраўдным кам'юнісцкай фабрыкі Іма Давіла, у Пухавіцкім раёне.

26 студзеня бяжэцкая стыхія вырвала з нашых рэдзю ў 30 гектараў урочышце гэтага сьвінага таварыма, адзіншага ўсё сваю сілу на справу пабудовы сацыялістычнага грамадства.

Іваншкі, Каратай, Майсейкі.

Збор попелу па гарадох і вёсках

Нарымаасць заправаваў усім сваім існасціям на мясцо арганізаваць праз вучыў збор попелу па ўсіх школах гарадоў і вёсак. Вучы павінны таксама збіраць повел у сабе дома для екарыстання яго ў гаспадарым снаіх башкоў. Настаўнікам і іншым асьветнікам запрапанавана самім і праз вучыў правесці агітацыю сярод насельніцтва за збор попелу.

Сад культуры і адпачынку для рабочых

Гарадзкі сад, у якім адгароджан вэвалікі пыльны куты — сад «Прафінтэрн» — да гэтага часу, як трапна сказаў тав. Рыжоў, зьяўляўся «месцам спатканьня» для моладзі розных пластоў насельніцтва, а цёмныя алеі былі не заўсёды бяспечны для праходжых.

Па думцы культадзелу ЦСНСВ гэты пыльны і цесны куты, пад ваю сад «Прафінтэрн», павінен быць пашырэн на ўсю тэрыторыю гарадзкога саду і зроблен сапраўдным садамі культуры і адпачынку для працоўных г. Менску.

Для палачэньня гэтага задачы, прыдому ЦСНСВ па дакладу сваёго культадзелу ўвайшоў у хадаўніцтвам у гарсавет — зацвердзіць плян скарыстання гарадзкога саду. Паводле гэтага пляну праектуецца зачыновне саду для даравага доступу ў летнія вечары пасьля 5 гадзін, пры чым плата за ўваход будзе востолькі бяспачная (5 кап. для членаў прафсаюзаў і арганізававага наведвальніка і 10 к. для іншых), што дасць шырокую магчымасць наведваць сад усім, хто хоча адпачыць і культурна правесці час. (Апрача таго, прыбытак дасць магчымасць утрымаць сад у парадку).

Для таго, каб сад аднаўляў сваім митам, м'яркуецца затраціць каля 100.000 руб. на яго упарадкаваньне і пабудову цэлага раду відовішчых працяржэстваў.

Пабудова торф-плітачнага заводу

Прэзідыум ВSNГ зацвердзіў пабудову першага ў СССР торф-плітачнага заводу. Завод будзе будавацца каля станцыі Аболя, Полацкага акругі. Прадукцыянасьць заводу 330.000 квадр. метраў паліт у год. Прэзідыум ВSNГ запрапанавалі прыступіць да пабудовы заводу яшчэ ў бяжучым годзе, а раз'ліках, каб з'явіў блучача году завод быў пущаным ў аод.

Іваншкі, Каратай, Майсейкі.

Бібліяграфія Ленінскія бібліятэчкі

- Да мясчывіка ленінскае кнігі прадстаўніцтва Дзяржаўнага ведаства РСФСР у Менску падрыхтавала ленінскія бібліятэчкі. Першая бібліятэчка складаецца з 29 брашурак. Вось склад гэтай бібліятэкі:
- 1. Альбом партрэтаў Леніна, ст. 16 + 32 фатаграфіі.
- 2. Н. Круцкая. — О Владимире Ильиче, ст. 24.
- 3. Е. Ярославский. — Ленин теоретин и практик вооруженного восстания, ст. 16.
- 4. В. Алексеев и А. Швер. — Семья Ульяновых в Симбирске, ст. 66.
- 5. Мысли Ленина о задачах просвещения, ст. 68.
- 6. Мысли Ленина об «освобождении» крестьян, ст. 32.
- 7. В. И. Ленин. — Речь на II и III с'ездах РСДРП, ст. 86.
- 8. В. И. Ленин. — Задачи союзов молодежи, ст. 28.
- 9. В. И. Ленин. — О революции 1905 года, ст. 68.
- 10. Основные вехи жизни В. И. Ульянова (Ленина), ст. 32.
- 11. В. И. Ленин. — Выборы в учредительное собрание и диктатура пролетариата, ст. 36.
- 12. Е. Ярославский. — Вождь рабочих и крестьян, ст. 120.
- 13. В. И. Ленин. — О работе в деревне, ст. 16.
- 14. П. Лепешинский. — По соседству с Владимиром Ильичем, ст. 24.
- 15. А. Ильин-Женевский. — Один день с Лениным, ст. 20.
- 17. Н. Бухарин. — Революционный теоретик, ст. 12.
- 18. В. И. Ленин. — Цель борьбы пролетариата в нашей революции, ст. 44.
- 19. В. И. Ленин. — Удержат ли большевики государственную власть, ст. 68.
- 20. В. И. Ленин. — Письма издалена, ст. 64.
- 21. В. И. Ленин о Льве Толстом, ст. 24.
- 22. В. И. Ленин. — К деревенской бедноте, ст. 88.
- 23. Н. Ленин. — Карл Маркс (биографический очерк), ст. 48.
- 24. В. И. Ленин. — 9 января, ст. 32.
- 25. В последний раз на партийном с'езде Доклад В. И. Ленина на XI с'езде РКП(б) (1922 г.), ст. 96.
- 26. И. Сталин. — Организатор и вождь РКП(б), ст. 32.
- 27. В. И. Ленин. — Лучше меньше да лучше, ст. 32.
- 28. Мысли Ленина о марксизме, синаў Бамель, ст. 64.
- Такім чынам, у склад першай ленінскай бібліятэчкі ўваходзіць творы або самога Леніна або сьстэматызаваныя зборы яго думак па якім-небудзь пытаньні, або брашуры бліжэйшых супрацоўнікаў Ільліча аб ім, яго дзейнасьці і рэвалюцыйнай спадчыне. Уся гэтая бібліятэчка, калі-б прадавалася ў раздроб і бяз скідкі, каштавала-б 3 р. 39 к. Прадаецца-ж гэтая бібліятэчка ўсяго за адзін рубль.
- Такі-ж характар носяць і другая ленінская бібліятэчка. У склад яе ўваходзіць 49 кніжак, 11 кніжак, паказаных у пачатку першай бібліятэкі, уваходзіць таксама і ў другую бібліятэчку. Апрача таго, у другую бібліятэчку ўваходзіць наступныя кніжкі:
- 1. И. В. Сталин. — К вопросам лени-

- низма, ст. 64.
- 2. В. Молотов. — Ленин и партия за время революции, ст. 52.
- 3. И. Сталин. — Ленин как организатор и вождь РКП(б), ст. 16.
- 4. Альбрет Рис Вильямс. — Воспоминания о Ленине, ст. 48.
- 5. М. Горький. — Владимир Ленин, ст. 24.
- 6. П. Керженцев. — Чему учит Ленин, ст. 96.
- 7. В. Неский. — Ленин, ст. 40.
- 8. В. И. Ленин. — О продовольственном налоге. (Значение новой политики и ее условия), ст. 64.
- 9. И. Луппол. Ленин о борьбе за диалектический материализм, ст. 56.
- 10. П. Лепешинский. — Жизненный путь Ильича, ст. 64.
- 11. М. Кольцов. — Человен из будущего, ст. 12.
- 12. Н. Бухарин. — Ленин, наш марксист, ст. 64.
- 13. В. И. Ленин. — О работе в деревне, ст. 56.
- 14. Г. Баммель. — Ленин и революционная теория, ст. 32.
- 15. В. И. Ленин. — Статьи и речи о профессиональных союзах, ст. 108.
- 17. В. И. Ленин. — Пацифизм буржуазный и пацифизм социалистический, ст. 32.
- 18. В. И. Ленин. — О революционной фразе, ст. 16.
- 19. В. И. Ленин. — О мелкобуржуазных партиях, ст. 24.
- 20. В. И. Ленин. — О национальном вопросе, ст. 64.
- 21. Ленин и экономическое строительство, ст. 64.
- 22. Смерть В. И. Ленина, ст. 28.
- 23. Л. Каменев. — Ленин, ст. 20.
- 24. И. Сталин. — О Ленине и ленинизме, ст. 162.
- 25. О. Барбашев. — Чему учил Владимир Ильич молодежь, ст. 56.
- 26. Н. Ленин (В. И. Ульянов). — Аграрный вопрос в России и концы XIX века, ст. 96.
- 27. Н. Ленин (В. И. Ульянов). — Государство и революция, ст. 144.
- 28. В. И. Ленин. — Лучше меньше да лучше, ст. 32.
- 29. В. И. Ленин. — 1905 год, ст. 8.
- 30. Ленин о рабочих и крестьянских ст. 32.
- 31. С. Зорин. — Что может означать Ленин, ст. 16.
- 32. В. И. Ленин. — Задачи пролетариата в нашей революции, ст. 68.
- 33. А. Шотман. — Ленин в полях, ст. 20.
- 34. Г. Якубовский. — Гений революции, ст. 8.
- 35. Н. Н. Попов. — Ленин о национальном вопросе, ст. 48.
- 36. В. Милотин. — О Ленине, ст. 12.
- 37. И. К. Луппол. — Ленин, наш теоретик пролетарского государства, ст. 48.
- Гэта другая бібліятэчка значна большая як па колькасці кніжак, так і па сваёй тэматыцы. Разам з гэтым яна змяшчае больш каштоўныя кніжкі. Цана гэтых 48 кніжак другое бібліятэчкі — 6 р. 50 к., а прадаецца яна толькі за 2 руб.
- Для выскочых хат-чыталеў, чмупісаць абедзве бібліятэчкі. Цана іх — разам 3 руб. — зусім глянцыва. Кніжкі-ж нарысныя і патрэбныя.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

— КЛЮВ ІМЯ К. МАРКСА. Сеньня рэпэтытыўна п'есы Чалавек з партфэлем» пад кіраўніцтвам...

Конкурс на лепшую сэкцыю гарсавету

25 студзеня адбылася канферэнцыйна-практычная нарада ў райкоме, чэрвоармейскіх часцей і членаў гарсавету па правярэнні работ камунальнай сэкцыі гарсавету XI скляпаньня.

Азнаёміўшыся з матэрыялам аб рабоце камунальнай сэкцыі, канфэрэнцыя прыняла, што сэкцыя можа быць пастаўлена на конкурс.

Пастанова сэкцыі аб вядзеце яе ў гарсавете вонкага скляпаньня на дзёна самастойна і сэкцыя — камунальную і добраўраўнаваную правільным.

Правярку працы сэкцыі ваставаўшая ня спыняе.

Канфэрэнцыя выклікала на правярку сэкцыі рабочых Дзвонку, гандальбузу, грунтому № 1 саюзу будаўнікоў, мясн-грунтому жыхарства і камунальнага трэсту.

у прыватнасьці добрага ваконага шкла пасляў урад перад пытаньнем пабудовы вядкага механізава-нага заводу. Найбольш падыходзячым для гэтай мэты месцам аказаўся раён г. Гомелю. Гэты раён багаты вількімі пакладамі кварцавых пяскоў, крэды і торфу, які адыгрываюць у шэльнай прамысловасьці галоўную ролю.

Гэтыя дзьве асаблівасьці даюць магчымасьць вырашыць у стану-чым сэнсе пытаньне аб матазго-насьці пабудовы ў Беларусі механізавага гуты па вырацоўцы, га-лоўным чынам, ваконага шкла ча-шыпакі.

У СССР ужо больш двух год працуюць такіх механізавага за-

цыць транспартныя вадзакі. Гэтыя дзьве асаблівасьці даюць магчымасьць вырашыць у стану-чым сэнсе пытаньне аб матазго-насьці пабудовы ў Беларусі механізавага гуты па вырацоўцы, га-лоўным чынам, ваконага шкла ча-шыпакі.

У СССР ужо больш двух год працуюць такіх механізавага за-

дубу практу, які павінен быць працэдура да 1 красавіка г. г. Нападле праекту, гадавая выпра-цоўка заводу павінна склацца 22.000 тон ваконага шкла. Для вядзеньня падрыхтоўчых работ па пабудове заводу ВСНГБ асыгнаваў 1.500 т. руб.

накты туркі і італьянцы, якія павінен быць працэдура да 1 красавіка г. г. Нападле праекту, гадавая выпра-цоўка заводу павінна склацца 22.000 тон ваконага шкла. Для вядзеньня падрыхтоўчых работ па пабудове заводу ВСНГБ асыгнаваў 1.500 т. руб.

канальні залішняга вядзеньня і Беларжэжырт. Запрашаюцца члены прамысловага райкому, вышэй адначасна ачолі МОРПу і ўсёй моіраўскі актыў рай-кому.

Адказны рэдактар ЯН. АСЬМОВ

КІНО-ТЕАТР „КУЛЬТУРА“

Ад аўторна 29 студзеня **Грандызны мастыцкі баявік** Ад аўторна 23 студзеня

НАША

На сьветлым рэжысе **ЭМІЛЯ ЗОЛЯ** з прычым прыжынасьці да-манэтрываючыя фільмы

пачатак 1-га сэзону **РОУНА** а 6 г. 30 м.

Пачатак 2-га сэзону — а 8 г. 45 м., 3 г. — а 10 г. 45 м. Каса — ад 5 г.

У галоўнай ролі — адзін з самых папулярных кіно-артыстаў **Эўропы**

ВЭРНЭР КРАЎС

вядомы па фільмах: „Лодзі Га-мільтон“ — ролі Лёгга Гамільто-на; „Сьто“ — ролі Яго; „Дантон“ — Робэсп’ера; „Дача Рафіна“ — спэ-у-дэ-ла Бартэлія; „Жонна Стато-аэра-тага“ — ролі сэра-тарэ.

Кіно „СПАРТАК“

Ад аўторна 29 студзеня, **ВІЗЬЯНСКІ ЗЬВЕРХ-БАЯВІК**

МОРСКИ КОРШУН (МОРСКОЙ ЯСТРЕБ)

КІНО-РАМАН У 9 ЧАСТ.

У гал. ролях Мільтон Сіла і Уолтэ Біры

Каса адчынена ад 5 гадз. веч.

3 сёньняшнім нумарам

--- ГАЗЕТЫ ---

„ЗЬВЯЗДА“

разаслана часопісь

ОГОНЕК

№ 4 (304) — чэрцьверты нумар за студзень м-ц

ЧЕРТЕЖНОЕ

ИСКУССТВО изучайте по нов. САМОУЧИТЕЛЮ

составлен по методу извест. франц. проф. Ш. Мертена и друг. иностр. источн.

В книге 272 стр., 290 черт. Сост. инж. Мишин. С пер. с 2 р. 75 к.

Москва, ул. Герцена, 31-29 Кооператив. Т-ву „Современник“

ПИСАТЬ ЧЕТКО И КРАСИВО

можно быстро научиться, приоб. эти „Руко-во-дство по исправлению почерка“ М. И. Каза-мкова. Полный общедоступный курс с 2-0 уроками, 20 лан. и исправл. изд. 1928 г.

Цена 1 руб. 75 коп. с пересылкой

МОСКВА, ул. Герцена, 31-29 Кооп. Т-ву „СОВРЕМЕННИК“.

ПАДПІСЧЫКІ!

У выпадку неакуратнага атрымліваньня газэты

ЗВАНЕЦЕ 2-49

НА ТЭЛ.

Издательство „ОСОАВИАХИМ“

Читайте первый номер нового массового иллюстрированного журнала по вопросам обороны страны и работы ОСОАВИАХИМА

„ОСОАВИАХИМ“

1 января из печати вышел первый номер массового двухнедельного иллюстрированного журнала „ОСОАВИАХИМ“

Орган Центрального Совета Союза Осоавиахим СССР и Осоавиахимизма

В журнале имеются отделы: военный, стрелковый, авиационный, бомбомольский, начсостава запаса, научно-исследовательский, женский, химический, деревенский, московский, зарубежный, библиографический и др.

В номере помещены статьи И. С. Уншлихта, С. С. Наменева, С. М. Буденного, Инспектора пехоты РККА Седякина, профессора А. И. Верховского, Начальника военно-химического управления РККА А. М. Фишмана, профессора Р. А. Самойловича, известного исследователя Советского Севера Г. Д. Красинского, А. Ни-конова и др.

Челютины и очерки: Мих. Кольцова, А. Зорича, Д. Заславского, С. Данилина, Б. Глебова, Н. Вер-ховцева и др.

Журнал выходит с многокрасочной обложкой

В номере помещено до 50 фото-иллюстраций, рисунков и карикатур. В номере имеется богатая внутренняя и внешняя информация по вопросам обороны.

«Осоавиахим» освещает все важнейшие вопросы работы общества.

«Осо авиахим» рассчитан на массового читателя, интересующегося вопросами работы общества и обороны СССР.

Между годовыми подписчиками журнала «ОСОАВИАХИМ» будет разыгран ряд цен-ных премий.

- 1 место в санатории — 165 руб.
- 3 велосипеда заграничных марок.
- 4 часа стоимости в 30 руб. наряды.
- 5 радиоприемника стоимостью в 20 руб.
- 20 винтовок „Гекс“ 1925 года и по 200 патро-нов к каждой.
- 10 мотоциклов.
- 100 комплектов библиотечек по 10 вуз. наряды.
- 5 наборов инструментов для модельных кружков.
- 5 наборов материала для химиружков

УСЛОВИЯ ПОДПИСКИ:

На 1 г. — 4 р. 50 к.; 6 м. — 2 р. 20 к.; 3 м. — 1 р. 20 к.; на 1 м. — 40 к.

Цена отдельного номера — 20 к.

Подписка на журнал принимается в издательстве «Осоавиа-хим», Москва, Центр, Ил-лика, Хусть-ль-ный пер., 2-й д. м. РВСР, в местных обществах и ячейках Осоавиахимизма, во всех почтово-телеграфных конторах, конторах телеграфных контор, в центр. и местн. конторах изд. «Огонек» и «Известий ЦИК».

ПОДПИСЫВАЙТЕСЬ НА ЖУРНАЛ „ОСОАВИАХИМ“.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ога гадзіны дня.

Да 1-га ЛЮТАГА засталася толькі **3 ДНІ!**

ПАСЬЛЯШЭЦЕСЯ СЭНЬНЯ-Ж ПРАДПІШЭЦЕСЯ

— на газэту —

ЗЬВЯЗДА

Каб атрымліваць газэту сваячасов і акуртна 3 1-га лютага

ПАДПІШЭЦЕСЯ СЭНЬНЯ-Ж!

Аддзел ачысткі абкамтрэсту

ПЕРАЙШОЎ у веданьне

МЕНЦЭНТРСПРАУДОМУ

ЗАКАЗЫ НА АССРАБОТЫ,

на ачыстку, ремонт і пабудаваньне новых паглына-ючых нападзезяў, а таксама пабудову розных два-ровых каналізацыйных сыстэм

ПРЫМАЮЦА

ў канцылярыі МЕНЦЭНТРСПРАЎДОМУ

— вул. Валадарскага, № 4, —

ад 9 гадз. рэніц да 4 гадз., тэл. 12-22 і ў аддзеле ачысткі ад 10 г. рэн. да 5 гадз. увч., тэл. 2-60.

МЕНЦЭНТРСПРАЎДЗІМ

Згубленыя і ўкрадзеныя дакумэнты лічыць несапраўднымі:

Асабов. пасьведч. № 1196 Гольдбер-га С., выд. Менск. міліцыяй 1918

Цэнск. кніжка саюзу рабземлес-Гольдберга С., выд. Узьдзенск.

райк. саюзу РЭЛ. 1017

цэнская кніжка Юліявіча У. Я., выд. 10 18

саюзам саўгандальна-служ. 10 18

цэнская кніжка Фотышка А. А., выд. 1019

саюз м. чыгуначнікаў.

Пашпарт Парушэвіч — Магур Л. Б., выд. 1020

Монокай міліцыяй.

Пашпарт Гуліянока М. М., выд. Мос-скай міліцыяй. 1021

Мітрын і вышэй Альперовіч Н., выд. 1022

Бабруйскай ЗАГС’ам.

Квапэрац. кніжка Пісарэвіча І. М., выд. МПРК. 1023

Менск, Галоўнабста № 593

толькі 3 дні | **Кіно „Інтэрнацыянал“** | 29, 30 і 31 студзеня

2 апошняя сэрыя 2

СЯРОД ЖАХАЎ

Кіно-раман у 10 част.

Пач. 1-га сэзону роўна а 6 гадз. увеч. | Каса адчынена ад 4 гадз.

АНОНС! Ад 1-га лютага — „КРЫЖ І МАУЗЭР“

Друкарня газэты «Зьвязда», Менск